

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

mercredi

04-07-2001

04-07-2001

10:00 uur

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Regeling van de werkzaamheden	1
<i>Sprekers: Didier Reynders, minister van Financiën, Yves Leterme, voorzitter van de CVP-fractie, Trees Pieters, Jean-Jacques Viseur</i>	

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN	3
---	----------

Wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting (1270/1 tot 8)	3
- Wetsvoorstel van de heren Yves Leterme en Dirk Pieters tot wijziging van artikel 132 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en artikel 61 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (169/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van de heer Georges Lenssen tot wijziging van artikel 38, eerste lid, 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (195/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (277/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Colette Burgeon c.s. tot aanvulling van artikel 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (323/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heren Dirk Pieters en Yves Leterme tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de inkomstenbelasting met het oog op de opheffing van de fiscale discriminatie van gehuwden (356/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van de heer Jozef Van Eetvelt tot wijziging van artikel 143 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (359/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot wijziging van verscheidene bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (398/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heer Servais Verherstraeten tot wijziging van artikel 133 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (413/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf tot wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (530/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Fientje Moerman en de heren Aimé Desimpel en Georges Lenssen tot wegwerking van de discriminaties tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden op het vlak van de personenbelasting (600/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon, mevrouw Frieda Brepoels, de heer Danny Pieters en mevrouw Els Van Weert tot wijziging van de artikelen 104 en 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ten einde de reële kosten voor de kinderopvang aftrekbaar te maken (700/1 en 2)	3

SOMMAIRE

Excusés	1
Ordre des travaux	1
<i>Orateurs: Didier Reynders, ministre des Finances, Yves Leterme, président du groupe CVP, Trees Pieters, Jean-Jacques Viseur</i>	

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI	3
---------------------------------------	----------

Projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques (1270/1 à 8)	3
- Proposition de loi de MM. Yves Leterme et Dirk Pieters modifiant l'article 132 du Code des impôts sur les revenus 1992 et l'article 61 de l'arrêté royal d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992 (169/1 à 3)	3
- Proposition de loi de M. Georges Lenssen modifiant l'article 38, alinéa 1er, 14°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (195/1 et 2)	3
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen mettant fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (277/1 et 2)	3
- Proposition de loi de Mme Colette Burgeon et consorts complétant l'article 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 (323/1 et 2)	3
- Proposition de loi de MM. Dirk Pieters et Yves Leterme modifiant diverses dispositions relatives à l'impôt sur le revenu, en vue de supprimer la discrimination fiscale frappant les personnes mariées (356/1 à 3)	3
- Proposition de loi de M. Jozef Van Eetvelt modifiant l'article 143 du Code des impôts sur les revenus 1992 (359/1 à 3)	4
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen modifiant diverses dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de mettre fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (398/1 et 2)	4
- Proposition de loi de M. Servais Verherstraeten modifiant l'article 133 du Code des impôts sur les revenus 1992 (413/1 et 2)	4
- Proposition de loi de Mme Simonne Creyf modifiant l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (530/1 à 3)	4
- Proposition de loi de Mme Fientje Moerman et MM. Aimé Desimpel et Georges Lenssen éliminant les discriminations entre personnes mariées et cohabitants non mariés en matière d'impôt des personnes physiques (600/1 et 2)	4
- Proposition de loi de M. Alfons Borginon, Mme Frieda Brepoels, M. Danny Pieters et Mme Els Van Weert modifiant les articles 104 et 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 afin d'instaurer la déductibilité des dépenses réelles pour garde d'enfant (700/1 et 2)	4

PLENUMVERGADERING

van

WOENSDAG 04 JULI 2001

10:00 uur

De vergadering wordt geopend om 10.04 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.04 heures par M. Herman De Croo, président.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Patrick Moriau, Ferdy Willems, wegens ziekte / pour raison de santé;
Anne Barzin, Colette Burgeon, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;
Olivier Maingain, Europees Parlement / Parlement européen
Denis D'hondt, NAVO / OTAN.

01 Ordre des travaux**01 Regeling van de werkzaamheden**

Le **président**: Nous devrions entamer la discussion du projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques (n° 1270) mais en l'absence du gouvernement, je suspends la séance jusqu'à l'arrivée de celui-ci.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

*La séance est suspendue à 10.08 heures.
De vergadering wordt geschorst om 10.08 uur.*

*De vergadering wordt hervat om 10.45 uur.
La séance est reprise à 10.45 heures.*

De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

Mijnheer de minister, wat was de reden voor uw afwezigheid bij het begin van de vergadering?

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MERCREDI 04 JUILLET 2001

10:00 heures

01.01 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, je ne puis que présenter mes excuses à la Chambre. J'ai l'habitude d'être ponctuel au parlement, mais m'étant basé sur un ordre du jour mentionnant une séance cet après-midi, j'étais ce matin ponctuel à une réunion d'une *Task Force*, à Val duchesse. C'est là que j'ai été prévenu de la séance de ce matin et j'ai donc quitté précipitamment cette réunion. Je vous présente encore une fois mes excuses pour ce contretemps.

01.02 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van de uitleg van de minister. Ik stel vast dat hij de behandeling van dit wetsontwerp belangrijk genoeg vindt om hier aanwezig te zijn.

Ik zou echter ook willen protesteren tegen de gang van zaken in de commissie voor de Volksgezondheid van deze morgen. Collega's uit mijn fractie hebben moeten vaststellen dat slechts 4 leden van de meerderheid aanwezig waren. De werkzaamheden zijn andermaal bemoeilijkt en niet door de negatieve houding van de oppositie.

De werkzaamheden werden opnieuw bemoeilijkt, en niet wegens de nefaste rol die de oppositie zou spelen, zoals werd geïnsinueerd.

Mijnheer de voorzitter, onze collega's hebben ook vastgesteld dat het wetsontwerp, dat 182 artikelen omvat, pas nu op hun banken ligt. Toch wordt verondersteld dat het debat over die complexe en belangrijke wetgeving blijkbaar onmiddellijk kan beginnen. Dat soort evoluties is toch compleet ontoelaatbaar?

Ik dring er dus bij u op aan om uw gezag als kamervoorzitter aan te wenden opdat de besprekingen in de commissies op een correcte

manier worden afgehandeld. Wellicht geven de collega's Pieters en Viseur straks nog meer informatie.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, collega's, ik kan nu niet dieper op de kwestie ingaan, omdat ik er niet over geïnformeerd ben. Ik kan niet alles weten. U weet dat ik nochtans belang hecht aan een correcte afhandeling.

Ik weet dat er amendementen ingediend zijn en gisteren is er tot tweemaal toe uitvoerig van gedachten gewisseld over de kwestie. Ik zal straks tijdens de Conferentie van voorzitters natrekken hoe we ze zaak kunnen oplossen.

01.03 Trees Pieters (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik was vorige week woensdagmiddag aanwezig in de commissie voor de Sociale Zaken toen de regeling van de werkzaamheden werd besproken. Toen werd ons meegedeeld dat de teksten waren ingediend bij het Parlement. Vanochtend hebben de parlementsleden de definitieve teksten nog steeds niet ontvangen. Wel werd er gisteren een proefdruk ervan rondgedeeld in de commissie voor de Volksgezondheid, die de leden van de commissie voor de Sociale Zaken evenmin hebben gekregen. Pas vanochtend vonden zij de teksten in hun map van de Kamer, waarop echter niets genoteerd worden en die op de bank moet blijven liggen.

Vorige week hebben wij minister Vandenbroucke heel uitdrukkelijk gevraagd naar een stand van zaken. Hij antwoordde dat hij engagementen jegens de sectoren is aangegaan, die hij vóór de vakantie wil inwilligen. Hij vergeet echter dat zijn eerste engagement in de Kamer behoort te liggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Pieters, ik deel uw mening.

01.04 Trees Pieters (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik waarschuw u voor een ander probleem. Volgende week zou naar verluidt het wetsontwerp over de tweede pijler behandeld worden. Opnieuw gebeurt dat zonder teksten. De teksten zijn er niet en toch wordt verondersteld dat wij meewerken. Ik teken protest aan tegen die werkwijze.

Ik verzoek u de twee geplande vergaderingen van de commissies voor de Volksgezondheid en voor de Sociale Zaken stante pede schorst. Zo kunnen de commissieleden ten minste eerst inzage nemen van de teksten die vanochtend op hun banken lagen.

De **voorzitter**: Mevrouw Pieters, het is duidelijk dat een commissie geen onbestaande teksten kan bespreken. De traditie wil dat de minister een algemene uiteenzetting geeft aan de hand van een tekst. Het gebeurt wel dat er alleen een drukproef is, omdat de andere Kamer nog geen eindstemming heeft uitgebracht.

Ik zal deze specifieke zaak bespreken in de Conferentie van voorzitters, straks om 11.30 uur. Ik kan helaas niet alles terzelfder tijd doen.

01.05 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, je ne peux que confirmer ce que Mme Pieters vous a expliqué.

Par ailleurs, je conteste deux points. D'abord, le ministre estime que parce que les milieux intéressés ont reçu ce texte - dans des états d'achèvement différents -, tout le monde est au courant. Par conséquent, le parlement doit connaître ces textes et les voter *stante pede*! C'est une innovation assez extraordinaire et cette vision du respect des droits des parlementaires est assez curieuse.

Au-delà de cela, outre les incidents en Santé publique sur lesquels nous nous sommes longuement expliqués hier, la pratique devient que, lorsque quatre membres de la majorité sont présents sans faire le quorum, on avance, quorum ou pas.

C'est tout à fait contraire à notre Règlement et j'insiste pour que vous rappeliez les présidents de commissions à leurs obligations, notamment à celle qui consiste à dire que quand une commission est convoquée à 10.00 heures et qu'à 10.15 heures, le quorum n'est pas atteint, la commission doit être suspendue comme vous l'avez fait ici pour d'autres raisons. Il faudrait demander qu'en permanence, et cela se fait d'ailleurs dans certaines commissions comme celle de M. Erdman, il soit veillé à un quorum existant et constitué par les membres de la majorité, sauf si l'opposition accepte de participer à la constitution du quorum.

Le **président**: Votre interprétation est exacte. Dès qu'une commission constate, par une procédure - je ne suis pas là pour me mêler de leur travail -, qu'elle n'a pas le quorum et qu'elle n'a pas de consensus, à mes yeux, le président de la commission doit arrêter les travaux si cette situation est constatée par un vote ou un constat. Je rappellerai aux présidents des commissions les devoirs élémentaires et les devoirs du Règlement car à certains moments, monsieur le ministre,

vouloir aller vite ne fait que retarder les choses.

Mijnheer de minister, voor onze werkzaamheden in de plenaire vergadering, beseft ik dat u een andere agenda had. Ik zal mij alvast de volgende regel opleggen.

Désormais, je suspendrai la séance durant une demi-heure au moins, chaque fois que le membre du gouvernement – quel qu'il soit – ne sera pas présent pour quelque raison que ce soit et ne m'aura pas averti de son retard. C'est clair! Bien sûr, si le ministre m'avertit qu'il sera en retard de trois minutes, je peux comprendre.

Er kan altijd wel een probleem rijzen. U hebt toegegeven dat u zich hebt gebaseerd op de verkeerde agenda. U treft dus geen schuld voor uw laattijdigheid, mijnheer de minister. In ieder geval, als de volgende keer niemand van de regering aanwezig is, zonder dat de kamervoorzitter daarvan op de hoogte werd gebracht, zal de regering minstens een half uur wachten.

Aldus heb ik beslist.

La Chambre a sa dignité. Et je suis là pour la faire respecter. Je comprends et j'accepte vos excuses.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Wetsontwerpen en wetsvoorstellen

Projets et propositions de loi

02 Wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting (1270/1 tot 8)

- Wetsvoorstel van de heren Yves Leterme en Dirk Pieters tot wijziging van artikel 132 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en artikel 61 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (169/1 tot 3)

- Wetsvoorstel van de heer Georges Lenssen tot wijziging van artikel 38, eerste lid, 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (195/1 en 2)

- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (277/1 en 2)

- Wetsvoorstel van mevrouw Colette Burgeon c.s. tot aanvulling van artikel 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (323/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heren Dirk Pieters en

Yves Leterme tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de inkomstenbelasting met het oog op de opheffing van de fiscale discriminatie van gehuwden (356/1 tot 3)

- Wetsvoorstel van de heer Jozef Van Eetvelt tot wijziging van artikel 143 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (359/1 tot 3)

- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot wijziging van verscheidene bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (398/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Servais Verherstraeten tot wijziging van artikel 133 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (413/1 en 2)

- Wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf tot wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (530/1 tot 3)

- Wetsvoorstel van mevrouw Fientje Moerman en de heren Aimé Desimpel en Georges Lenssen tot wegwerking van de discriminaties tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden op het vlak van de personenbelasting (600/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon, mevrouw Frieda Brepoels, de heer Danny Pieters en mevrouw Els Van Weert tot wijziging van de artikelen 104 en 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ten einde de reële kosten voor de kinderopvang aftrekbaar te maken (700/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen en Erik Derycke tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, betreffende de invoering van een arbeidsbonus in de personenbelasting (903/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon tot invoering van een artikel 136bis in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (918/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heren Servais Verherstraeten en Dirk Pieters tot aanvulling van artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (1250/1 en 2)

02 Projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques (1270/1 à 8)

- Proposition de loi de MM. Yves Leterme et Dirk Pieters modifiant l'article 132 du Code des impôts sur les revenus 1992 et l'article 61 de l'arrêté royal d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992 (169/1 à 3)

- Proposition de loi de M. Georges Lenssen modifiant l'article 38, alinéa 1er, 14°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (195/1 et 2)

- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen mettant fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (277/1 et 2)

- Proposition de loi de Mme Colette Burgeon et consorts complétant l'article 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 (323/1 et 2)
- Proposition de loi de MM. Dirk Pieters et Yves Leterme modifiant diverses dispositions relatives à l'impôt sur le revenu, en vue de supprimer la discrimination fiscale frappant les personnes mariées (356/1 à 3)
- Proposition de loi de M. Jozef Van Eetvelt modifiant l'article 143 du Code des impôts sur les revenus 1992 (359/1 à 3)
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen modifiant diverses dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de mettre fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (398/1 et 2)
- Proposition de loi de M. Servais Verherstraeten modifiant l'article 133 du Code des impôts sur les revenus 1992 (413/1 et 2)
- Proposition de loi de Mme Simonne Creyf modifiant l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (530/1 à 3)
- Proposition de loi de Mme Fientje Moerman et MM. Aimé Desimpel et Georges Lenssen éliminant les discriminations entre personnes mariées et cohabitants non mariés en matière d'impôt des personnes physiques (600/1 et 2)
- Proposition de loi de M. Alfons Borginon, Mme Frieda Brepoels, M. Danny Pieters et Mme Els Van Weert modifiant les articles 104 et 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 afin d'instaurer la déductibilité des dépenses réelles pour garde d'enfant (700/1 et 2)
- Proposition de loi de MM. Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen et Erik Derycke modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne l'instauration d'un bonus-travail à l'impôt des personnes physiques (903/1 et 2)
- Proposition de loi de M. Alfons Borginon insérant un article 136bis dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (918/1 et 2)
- Proposition de loi de MM. Servais Verherstraeten et Dirk Pieters complétant l'article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992 (1250/1 et 2)

Algemene bespreking ***Discussion générale***

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

02.01 **Eric van Weddingen**, rapporteur:
Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, votre commission a examiné le présent projet au cours de ses réunions des 6, 12, 19, 21, 25 et 27 juin.

Le ministre des Finances a tout d'abord axé son exposé sur la présentation de tableaux replaçant notre pression fiscale dans son contexte européen. Ainsi a-t-il démontré que la Belgique détient le record européen de la pression fiscale totale, de la pression fiscale sur les revenus du travail et de l'ensemble des prélèvements fiscaux et parafiscaux sur le travail.

Le ministre a ensuite montré que l'écart de notre surendettement par rapport à la moyenne européenne est proche de celui de notre surimposition. Partant, nous pouvons en déduire que la surcharge fiscale est en grande partie due à notre surendettement. L'effort de réduction de la dette, entrepris au milieu des années 90 et accéléré par le programme de stabilité 2001-2005, peut et doit entraîner une réduction parallèle de l'excès de charge fiscale.

Le ministre a précisé que la volonté du gouvernement était bien de programmer cette réduction en six étapes:

- 1°. « stop » fiscal;
- 2°. indexation des barèmes;
- 3°. suppression de la contribution complémentaire de crise;
- 4°. réduction du précompte professionnel;
- 5°. la réforme fiscale;
- 6°. la convergence fiscale vers les pays voisins.

La cinquième étape est réalisée par le présent projet, lequel repose sur quatre axes principaux:

- 1°. diminution de la pression fiscale sur les revenus du travail;
- 2°. neutralité vis-à-vis des choix de vie;
- 3°. amélioration de la prise en compte des enfants à charge;
- 4°. une fiscalité plus écologique.

Le ministre met ensuite en exergue les différentes mesures d'exécution de ces quatre axes de la réforme. Je me bornerai ici à les énumérer en quatorze points:

- 1°. instauration d'un crédit d'impôt pour les revenus les plus faibles;
- 2°. amélioration du forfait pour frais professionnels;
- 3°. réduction de la pression fiscale sur les revenus moyens par une modification du barème;
- 4°. suppression des taux d'imposition de 55% et de 52,5%;
- 5°. nouvel avantage en matière de frais de déplacement du domicile au lieu du travail;
- 6°. remboursement des frais de transport en commun;
- 7°. alignement de la quotité exemptée d'impôts pour les personnes mariées et les isolés;

- 8°. double réduction d'impôts pour les pensions, pré-pensions et indemnités AMI;
- 9°. décumul des revenus autres que professionnels;
- 10°. octroi du quotient conjugal aux cohabitants légaux;
- 11°. abattement remboursable pour enfants à charge;
- 12°. octroi d'un abattement complémentaire pour les familles monoparentales;
- 13°. augmentation de ressources pour les enfants à charge d'isolés;
- 14°. réduction d'impôt pour investissements économeurs d'énergie.

Le ministre expose ensuite l'entrée en vigueur progressive des mesures dont l'ensemble sera intégralement applicable aux revenus de 2004 et annonce que si l'évolution des finances publiques le permet, certaines mesures pourraient être accélérées par une intégration supplémentaire dans le précompte professionnel.

En conclusion, le ministre insiste sur l'importance de la réforme dont l'impact budgétaire est évalué à 134,5 milliards et qui représente une réduction de charge fiscale de 169 milliards. Il montre par un tableau qu'en y ajoutant les autres mesures fiscales déjà prises par ce gouvernement, la baisse de la pression fiscale entre 1999 et 2006 est considérable. Un autre tableau que le ministre fournira ultérieurement dans la discussion fait état d'une baisse de 10,8% en 2003 et de 24,6% en 2006.

Enfin, le ministre rappelle les mesures déjà prises en matière de déductibilité des frais de garde d'enfants de moins de 3 ans et espère pouvoir prochainement étendre cet avantage au-delà de cet âge.

Dix-neuf propositions de loi étaient jointes à l'examen du projet. Onze d'entre elles qu'il serait trop long de détailler ici furent exposées par leurs auteurs, en particulier MM. Leterme et Vanvelthoven ainsi que Mme Creyf. Je me permets de renvoyer à ces propositions ainsi qu'au rapport.

La discussion générale fut assez fouillée. Je vais tenter de retenir les principaux éléments des différentes interventions, sans toutefois pouvoir être exhaustif. Je les reprends dans l'ordre où ils sont intervenus en commission.

M. Chabot se déclare satisfait du projet et se réjouit particulièrement de la neutralité fiscale, par rapport au choix de vie, de l'introduction d'un

crédit d'impôt pour les faibles revenus et d'une meilleure prise en compte des enfants. Il s'interroge toutefois sur la pérennité des moyens budgétaires nécessaires. Il s'inquiète du taux de prélèvement atteint pour les revenus dépassant immédiatement le plafond pour bénéficier du crédit d'impôt et des réductions de cotisations. Il admet la suppression des deux taux d'imposition les plus élevés mais regrette que l'occasion n'ait pas été saisie pour reconsidérer d'autres avantages, notamment en faveur des *stock options*.

M. Goyvaerts doute que la réforme permettra d'atteindre l'objectif annoncé par le VLD d'une diminution de 10% de la pression fiscale. Il pense qu'en raison d'un tassement de la croissance économique, certaines mesures programmées pour 2004 n'entreront jamais en vigueur. Il considère que le choix moral que constitue le mariage continue à être sanctionné sur le plan fiscal.

Votre rapporteur considère que le projet rencontre les critères d'une réforme fiscale réussie et aura des répercussions économiques favorables. Il rappelle que l'objectif est de ramener notre pression fiscale à la moyenne européenne et que, compte tenu des réformes fiscales en cours dans les pays voisins, cette moyenne ne cesse de baisser. Il conclut que, malgré l'effort considérable de réduction de la pression fiscale réalisé par ce gouvernement, de nouvelles initiatives devront encore être prises pour atteindre l'objectif fixé.

M. Gobert souligne que le projet réalise plusieurs avancées dans le sens de la justice fiscale, à l'exception toutefois de la suppression des taux les plus élevés.

Il insiste sur la nécessité de mettre effectivement en œuvre la fiscalité par une perception correcte de l'impôt, qui nécessite d'identifier avec précision les sources de revenus.

M. Vanvelthoven se réjouit de la réduction de la pression fiscale sur le travail opérée par le projet et rappelle les mesures déjà prises, notamment sur le plan social. Il se félicite de l'instauration d'un crédit d'impôt pour les faibles revenus. Il craint toutefois que le décalage dû à l'enrôlement ne permette pas d'octroyer le bénéfice de la mesure au moment où son bénéficiaire en a le plus besoin.

M. Verherstraeten émet des réserves sur des questions très précises relatives aux enfants à charge de personnes divorcées, au recouvrement

des dettes fiscales en cas de séparation de fait l'année qui suit la séparation. Il souhaiterait par ailleurs anticiper le bénéfice de la déductibilité des rentes alimentaires.

M. Tavernier estime que la réduction des impôts ne constitue pas une fin en soi et que même si personne n'aime payer des impôts, la fiscalité est à la base de notre système socio-économique. Toutefois, l'écart de pression fiscale par rapport à la moyenne européenne étant plus élevé en matière d'IPP, il estime logique d'avoir commencé par réduire l'impôt sur le travail. Il estime même qu'une réduction plus importante aurait pu être consentie à condition de la compenser par l'augmentation d'autres impôts. Il cite écotax, impôt sur le patrimoine et impôt des sociétés. Il regrette que le gouvernement n'ait pas fait ce choix. Il regrette également que la réforme ne propose pas une réduction des dépenses fiscales par application de paniers.

M. Leterme considère qu'il ne faut pas calculer l'impact de la réforme fiscale au-delà du terme de la législature et que son incidence est alors beaucoup plus faible qu'annoncée. Il s'étonne par ailleurs que les partis écologiste et socialiste soutiennent une réforme, à ses yeux, trop marquée par la philosophie libérale.

S'ensuit un long échange entre membres sur les différentes mesures sociales et écologiques contenues dans la réforme. Il regrette que le projet ne simplifie pas davantage la législation fiscale et s'étonne de ne pas trouver de limitation des diverses réductions.

M. Leterme se déclare partisan d'une réduction de la pression fiscale sur le travail. Il reprend toutefois toutes les mesures du projet qu'il commente de manière critique et formule des propositions alternatives sur base, notamment, des propositions jointes déposées par son groupe. Il procède de la même manière pour le volet relatif à la neutralité des choix de vie, en insistant sur le volet des discriminations à l'égard des couples mariés, dont il souhaiterait voir accélérer l'entrée en vigueur quitte à reporter à un peu plus tard la suppression des taux marginaux les plus élevés.

M. Pinxten estime que la mesure relative aux déplacements entre le domicile et le lieu du travail est insuffisante et qu'elle pourrait réserver de mauvaises surprises au contribuable. Il considère également trop limitée la mesure de réduction pour travaux d'isolation.

M. Desimpel se réjouit du projet qui, par son

importance, aura des répercussions très favorables sur l'évolution de notre économie. Il exhorte le gouvernement à présenter rapidement une réforme de l'impôt des sociétés.

M. Poncelet s'inscrit dans le souci légitime de réduire la pression fiscale et retrouve dans le projet de nombreuses mesures également formulées par son groupe. Il s'inquiète toutefois des conséquences budgétaires de l'ampleur de la réforme à laquelle il faut ajouter les mesures déjà prises. L'impact de ces mesures lui semble intenable à terme, sauf à maintenir une norme de croissance des dépenses primaires aussi restrictive que dans les années 94 et suivantes.

Cette rigueur lui paraissant peu compatible avec les aspirations actuelles et futures, il prédit des arbitrages budgétaires douloureux.

Enfin M. Pieters s'interroge, lui aussi, sur la faisabilité budgétaire compte tenu des autres promesses faites par le gouvernement. Pour lui le problème se posera surtout lors de la prochaine législature et contraindra le prochain gouvernement à réduire les dépenses. Il s'inquiète également de l'impact de la réforme sur les finances communales. De plus, il estime très insuffisantes les mesures proposées en vue d'améliorer la prise en compte des coûts liés aux enfants et rappelle les propositions de son groupe en la matière.

Lors de la discussion des articles, 26 amendements ont été déposés dont 5 furent adoptés. Je me permets de renvoyer au rapport en ce qui concerne cette discussion.

Le projet a été adopté en seconde lecture par 8 voix et 3 abstentions.

Le **président**: Je vais maintenant donner la parole à M. Leterme. Je donnerai ensuite à la parole à M. Poncelet.

J'ai l'habitude de tenir compte des régimes linguistiques et j'essaie toujours, dans la mesure du possible, d'assurer l'alternance linguistique. Je tiens compte également des partis politiques. L'honneur est maintenant à l'opposition.

02.02 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooreerst wil ik de geringe belangstelling voor dit ontwerp betreuren. Het valt mij op dat de Vlaamse liberalen - behoudens de Kamervoorzitter die om ambtsredenen politiek neutraal is - massaal, als één man afwezig zijn. Uiteraard is het gelijktijdig

plaatsvinden van commissievergaderingen een deel van de verklaring. Toch vind ik het jammer, want het gaat over een heel belangrijk wetsontwerp. Vanuit de oppositie wil ik dit toch aan de minister meegeven en de geringe belangstelling geeft een slecht beeld van onze assemblee. Toevallig heb ik vandaag een streekgenoot te gast die voor het eerst onze werkzaamheden bijwoont. Welnu, deze massale afwezigheid geeft een slecht beeld van onze werkzaamheden en ik betreur dit.

Ik kom thans tot de kern van de zaak.

Eerst en vooral wil ik de rapporteur, de heer van Weddingen, danken voor zijn verslag. Hij heeft een heel goede synthese gebracht van de toch vrij uitvoerige besprekingen. Ook het secretariaat is er eens te meer in geslaagd een heel goed rapport af te leveren. Als collega uit de oppositie wil ik hier ook nog wijzen op de belangrijke rol die de heer van Weddingen in de recente fiscale geschiedenis van ons land heeft gespeeld, hetzij als koninklijk commissaris tijdens de jaren tachtig of als eminent lid, ik meen zelfs als voorzitter van de commissie voor de Financiën, en expert in de Senaat. Deze belangrijke rol wordt niet altijd erkend.

In een eerste algemene uiteenzetting wil ik vooruitlopen op een aantal kritische opmerkingen over de verschillende onderdelen van het ontwerp. Het gaat onder meer over opmerkingen van mijn fractiegenoten Pieters, Pinxten en D'Hondt die een aantal elementen afzonderlijk zullen behandelen. Mijn bedoeling is een eerste algemene politieke stellingname ten aanzien van dit ontwerp te formuleren.

De CVP heeft uiteraard niets tegen het principe van een belastingverlaging, noch tegen het principe van een belastinghervorming. Integendeel, de budgettaire sanering van de jaren '90 en de daaropvolgende economische groei biedt mogelijkheden om de te hoge fiscale druk in ons land - die historisch te verklaren is - te verlagen.

Die druk is inderdaad te hoog, maar daar zijn verklaringen voor. Er zijn moed en ingrepen nodig geweest om het budget opnieuw in orde te brengen. Ooit hadden fractieleiders van de toenmalige oppositie het over "la rage taxatoire". Die "rage taxatoire" was soms nodig om het budget te saneren en opnieuw op het goede spoor te zetten. Men kon niet alle heil verwachten van het schrappen van uitgaven en van de economische groei die op dat ogenblik te gering was. In principe zijn wij dus niet tegen een

belastingverlaging, integendeel: ook wij zouden daartoe zijn overgegaan. Om die reden en consequent met onze stellingnames uit het verleden hebben wij vrij snel na de aanvang van de legislatuur de moed en verantwoordelijkheidszin gehad - de minister zal ons die niet ontzeggen - om zelf een coherent wetsvoorstel in te dienen. Wij hebben niet gewacht op het initiatief van de regering dat technisch moest worden voorbereid - waarvoor alle begrip - maar wij hebben ons kwetsbaar opgesteld door zelf een coherent wetsontwerp op tafel te leggen met daarin duidelijke keuzes. Ik heb het daar verder nog over. Ik wil dit wel onderstrepen om te laten blijken dat ook wij voorstander zijn van belastingverlaging, maar dat wij consequent met eerdere kritieken de budgettaire impact ervan inpassen in ons budgettair discours.

Wij houden vast aan de begrotingsobjectieven. Het lijkt mij een element van verantwoordelijkheidszin en politieke moed om te onderstrepen dat ons wetsvoorstel inzake budgettaire kostprijs op kruissnelheid minder duur uitvalt dan het wetsontwerp dat wij geroepen zijn te bespreken en dat door een aantal collega's zal worden goedgekeurd, wat althans voor de minister te hopen valt. De gevolgde werkwijze bij de behandeling van deze belangrijke materie lijkt mij een voorbeeld van hoe de rol van een oppositiefractie kan worden ingevuld, namelijk zelf offensief en transparant een alternatief op tafel leggen, dat consequent verdedigen en op basis daarvan de houding bepalen ten aanzien van de regeringsinitiatieven. Eerlijkheidshalve moet ik daaraan toevoegen dat een aantal van onze voorstellen werden overgenomen door regering en meerderheid en dus zullen worden goedgekeurd. Ik som die niet op, ze staan vermeld in het verslag.

Desalniettemin val ik met de deur in huis: wij zullen dit wetsontwerp, deze belastinghervorming niet goedkeuren. Globaal gezien helt onze appreciatie nog te sterk over naar de negatieve kant. De belastingverlaging is positief, maar de wijze waarop die wordt ingevuld doet ons heel wat kritieken formuleren. De manier waarop deze meerderheid de belastingverlaging invult, ligt onvoldoende in het verlengde van onze visie terzake. Ik beperk mij tot een zestal punten van kritiek in deze algemene tussenkomst namens mijn fractie. Een aantal collega's zal met meer kennis van zaken dieper ingaan op een aantal deelaspecten. Mijn laatste punt van kritiek weegt politiek het zwaarst wat ons betreft.

Een eerste element van kritiek is dat deze belastinghervorming de perfecte illustratie is dat de regering Verhofstadt – ik zeg bijna Verhofstadt I, maar voor mij moet er geen I zijn omdat dit veronderstelt dat er een II komt – ons confronteert met het feit dat wij te maken hebben met een regering die veel meer dan een uitvoerende een belovende macht is. Die heeft het trouwens zo ver gedreven om bij het formulier voor de belastingaangifte 2000 een folder te voegen met de aankondiging wat er bij goedkeuring van dit ontwerp allemaal op de mensen afkomt. Dat is dus de aankondiging van dingen die niet eens door het Parlement werden goedgekeurd: dat is de illustratie van de belovende macht. Zelfs als men nagaat wat er werkelijk zal worden goedgekeurd, stelt men vast dat de aangekondigde belastingverlaging – met op kruissnelheid een budgettaire impact van 134 miljard frank – voor de eigen legislatuur van deze meerderheid en regering en namelijk tot midden 2003 – voor ons moet dat zo lang niet duren – slechts 25,7 miljard frank bedraagt.

Gezien de verkiezingen moet daarvan uiteraard een en ander worden afgetrokken. Budgettair gesproken zal er tijdens deze legislatuur slechts een verlaging van 25 miljard frank in de plaats van 134 miljard frank plaatsvinden.

Dit illustreert perfect de regering als een belovende macht. Zij doet veel aankondigingen en belooft de meerderheidspartijen 10% belastingverlaging voor iedereen; dus een belastingverlaging van 169 miljard frank, of 135 miljard frank na de terugverdieneffecten. Tijdens deze legislatuur zal het in feite slechts gaan om 25,7 miljard frank. Dit is een belovende macht en geen uitvoerende macht.

Het is niet onbelangrijk dit te beklemtonen, want het wordt niet alleen door de oppositie beweerd. Vorige week verscheen in Knack immers een artikel van de minister van Begroting, de heer Vande Lanotte. Hij zei in zijn gekende directe stijl: "Wat de belastinghervorming betreft, laat de wet een speling toe. Op dit moment ligt er 35 miljard frank vast, 10 miljard in 2002 en 25 miljard in 2003. Daarna wordt elk jaar opnieuw bekeken hoeveel verlaging er precies komt. We hebben telkens een speling van twee jaar om na te gaan of we sneller of trager moeten gaan, afhankelijk van de draagkracht van het moment zelf".

De vice-eerste minister en minister van Begroting zegt dus zelf dat een belastingverlaging van 134 miljard frank was beloofd, maar dat men daarvan niet te veel moet geloven, want voor hem staat op

jaarbasis slechts een belastingverlaging van 10 miljard frank voor 2002 en van 35 miljard frank voor 2003 vast. Aangezien de legislatuur eindigt bij de verkiezingen, ten laatste halfweg 2003, gaat het in feite over een belastingverlaging van 25,7 miljard frank. De heer Vande Lanotte verklaart duidelijk dat dit het enige is waarvoor hij zich heeft geëngageerd en dat het overige nog moet worden bekeken overeenkomstig de economische groei en omstandigheden.

Mijnheer de minister, ik kom tot de eerste belangrijke kritiek van onze fractie. Zoals bij vele andere regeringsbeslissingen, bijvoorbeeld het NMBS-dossier, doet u ons een voorstel waarvan de financiering en de budgettaire beloften in de tijd werden gespreid. Tussen de regels kan men echter lezen dat deze meerderheid zich niet verder engageert dan dit jaar en halfweg volgend jaar, het einde van deze legislatuur. Bijgevolg kan al het overige, zoals deze belastingverlaging, in vraag worden gesteld. Niet alleen wij beweren dit, maar ook de vice-eerste minister van deze regering, de heer Vande Lanotte. Dat is dus onze eerste kritiek: de spreiding in de tijd, waarmee men de bevolking een rad voor de ogen draait. Net als de folder bij het aangifteformulier voor de belastingen, is dit wetsontwerp een verkiezingsfolder. Wij weten echter wat er met vele beloften van deze meerderheid gebeurt.

Ik kom tot een tweede element van kritiek. De daling van de fiscale druk op de arbeid wordt niet gerealiseerd. Volgens het regeerakkoord zal de regering gedurende de legislatuur voor een gestadige daling van de fiscale druk zorgen. Het gaat dus niet om de samengevoegde parafiscale en fiscale druk, sociale lasten en belastingen, maar om een gestadige daling van de fiscale druk, de belastingdruk. Dit ontwerp zou daartoe moeten bijdragen. Op jaarbasis voorziet dit wetsontwerp voor 2003 in een maximale daling van 25 miljard frank voor de personenbelasting. Dit staat echter in schril contrast met de meerontvangsten die intussen zijn ontstaan en met de stijging van de fiscale druk. Volgens onze berekening geeft u op deze manier amper een derde terug van wat u om allerlei redenen reeds meer hebt ontvangen.

De eerste minister houdt steeds voor dat de belastinghervorming is bedoeld om aan de belastingbetaler terug te geven wat hij aan de Staat stort, maar dat is niet waar; dat klopt niet want dat wordt niet uitgevoerd. Er werd al ongeveer driemaal meer geïnd, ook aan inkomsten uit personenbelastingen, dan wat deze regering in de loop van deze legislatuur zal teruggeven. Ik kan dat trouwens illustreren aan de

hand van de volgende cijfergegevens van de Nationale Bank. Tijdens deze legislatuur is de globale fiscale druk – personenbelastingen en indirecte belastingen – reeds gestegen van 28.6 tot 28.8 punten van het bruto binnenlands product en de fiscale druk op arbeid met 0.4%.

Mijnheer de minister, in plaats van een daling van de fiscale druk stellen wij in werkelijkheid, onder uw verantwoordelijkheid, een stijging vast. En dan zijn we nog maar halverwege deze legislatuur. Mocht dit de eerste week van de legislatuur zijn, dan zou u nog uw adagium omtrent de dienst na verkoop ten beste kunnen geven. Het ontwerp had tot doel de fiscale druk, specifiek op arbeid, te doen dalen. Welnu, in weerwil van al uw tabellen en van al uw beweringen in de commissie zal het vooropgestelde doel, met name dat iets meer dan een derde van de - reeds meer dan voorziene - geïnde belastingen zullen worden terugbetaald, niet worden gerealiseerd.

Mijn eerste element van kritiek betreft de spreiding in de tijd. Eigenlijk is dit ontwerp veeleer een verkiezingspamflet dan een engagement ten aanzien van de bevolking. Immers, in plaats van een belastingverlaging van 135 miljard zal men zich terzake moeten beperken tot een verlaging van 25 miljard tijdens deze legislatuur die loopt tot in 2003.

Mijn tweede element van kritiek is dat de daling van de fiscale druk niet wordt gerealiseerd.

Ik kom thans tot mijn derde element van kritiek. In het regeerakkoord werd eveneens voorzien in een vereenvoudiging van de fiscaliteit. Daaraan werd trouwens een hele paragraaf gewijd. Zowel in het regeerakkoord, in de beleidsverklaring als in de beleidsnota van de minister van Financiën wordt gezwaaid met de ambitie om van deze hervorming - die in feite een loutere verlaging is, en dan nog - gebruik te maken om onze fiscaliteit te vereenvoudigen. Welnu, deze ambitie wordt evenmin gerealiseerd. Inderdaad, het systeem van de korven en de aftrekposten, dat door de regering zelf werd aangeduid, zal via dit ontwerp niet worden uitgevoerd. Trouwens, hoever staat het met het voorbereidend studiewerk dat door de Hoge Raad voor de financiën in dat verband zou worden gerealiseerd?

Hoe dan ook het systeem van korven en aftrekposten binnen een bepaald plafond, waarbij, de belastingplichtige zelf de precieze modaliteiten kiest inzake woon-werkverkeer, woning, levensverzekering en dergelijke, is geenszins vereenvoudigend. Hier wordt een unieke kans

gemist. Immers, in de beslotenheid van dit halfroond weten wij dat een vereenvoudiging van de fiscaliteit via het schrappen van aftrekposten, die dan moeten worden gecompenseerd door hogere aftrekmogelijkheden op andere vlakken, slechts mogelijk mits over budgettaire ruimte te beschikken, als men daarvoor middelen kan inzetten. Als men tracht te vereenvoudigen door van een bepaalde categorie van de bevolking een en ander af te nemen omdat de aftrek wordt gelimiteerd, dan is dat slechts mogelijk wanneer diezelfde groep recht krijgt op iets extra; dat compenseert dan de beperking van de aftrek.

Ondanks de budgettaire ruimte en ondanks de ambitie waarvan zowel het regeerakkoord als de beleidsnota en de verklaringen van de minister getuigen, komt het wetsontwerp niet tegemoet aan het vooropgestelde doel. Integendeel, want inmiddels doken er elementen op die tot complicaties leiden. Mevrouw D'Hondt zal de technische uitleg hieromtrent later geven. In dat verband denk ik bijvoorbeeld aan het belastingkrediet dat in feite minder effectief is dan een verhoogde kostenaftrek voor beroepskosten, om de werkloosheidsval te bestrijden. Bovendien levert het belastingkrediet een uitgesteld voordeel op en maakt het onze fiscale wetgeving nog complexer.

Niet alleen wordt de kans op vereenvoudiging gemist door het systeem van korven en aftrekposten niet te realiseren, maar bovendien worden aan het geheel elementen toegevoegd die alles nog ingewikkelder maken. En dan beperkt ik mij nog tot het voorbeeld van het belastingkrediet. De heer Pinxten zou het voorbeeld kunnen aanhalen van de kostenaftrek voor woon-werkverkeer, waarbij de zaken werkelijk op de spits worden gedreven.

Dat is de derde kritiek. De eerste kritiek was dat het een verkiezingsfolder is, aangezien de aangekondigde, grote belastingshervorming pas de volgende jaren aan bod komt en in de tijd wordt uitgespreid. De vice-premier, minister van Begroting Vande Lanotte, zegt nu al dat men dit bij de minste economische terugslag zal moeten terugschroeven. Daarnaast is er ook het feit dat er van vereenvoudiging geen sprake is. De tweede kritiek was dat er van een daling van de belastingdruk evenmin sprake is in dit wetsontwerp, omdat men amper een derde van wat men meer incasseert, aan de mensen teruggeeft.

Zo kom ik bij mijn vierde punt van kritiek. Het is eigenlijk jammer dat mijn goede vriend en

geëerde collega Jef Tavernier niet in ons midden is. We hebben het genoeg gehad hem geregeld in commissievergaderingen te mogen begroeten. Het is jammer dat in het wetsontwerp dat nu voorligt, fiscaliteit onvoldoende wordt ingezet als sturend element in een aantal beleidsdomeinen waar sturing nochtans meer dan nodig is. Het woord sturing is in deze context goed gekozen.

Ik heb het dan onder meer over het mobiliteitsdossier, waar door de regering ook vrij ambitieuze objectieven werden vooropgesteld. Eén daarvan was de versterking van het openbare vervoer. Op dat vlak zien we dat het beleid in de feiten, ook in financiële termen, het minder doet dan de regeringen Dehaene in veel moeilijkere budgettaire omstandigheden. Een voorbeeld van het gebruik van fiscaliteit als element van beleidssturing is het inbouwen van fiscale incentives via de personenbelasting om daadwerkelijk iets aan de mobiliteit te doen. Ook dat gebeurt niet. Ik richt mij daarvoor naar de Ecolo-Agalev-fractie.

De vierde krachtlijn, ecologische fiscaliteit, staat volgens de documenten van de minister zelf voor 1,5 miljard frank. Het totale budget bedraagt 137 miljard frank. 1,5 miljard is dus het soortelijk gewicht van de inbreng van de groene fractie in dit wetsontwerp tot hervorming van de personenbelasting.

Het gebruik van de personenbelasting als element van beleidssturing en ook van sturing van de samenleving, onder meer in de sectoren mobiliteit en energieverbruik, is werkelijk marginaal. Gelukkig is de wikkel rond de verslagen en de ontwerpen zelf groen, bleekgroen eigenlijk. Bij de minister is de wikkel blauw, felblauw zelfs. Behalve die groene wikkel rond het verslag en het ontwerp is er nauwelijks sprake van inbreng van de groene fracties. Ik herhaal nogmaals het cijfer van 1,5 miljard frank voor krachtlijn vier op een totaal van 137 miljard frank. Het is een gemiste kans om de fiscaliteit als beleidssturend element te gebruiken.

Collega's van de Ecolo-Agalev-fractie, ik grijp even terug naar de actualiteit. Het zal u natuurlijk niet verbazen van een minister die u in het dossier van de Ecotaksen kritiseert wegens het terugschroeven van verworvenheden uit het verleden. Als een minister van Financiën zelfs zulke dingen op de helling plaatst en die kleine verworvenheden, waarvan ik als lid van een fractie die tot voor kort in de meerderheid zat en die verantwoordelijk was voor het dossier van de Ecotaksen, toegeef dat ze onvolkomen zijn, achter

uw rug terugschroeft, is het niet verwonderlijk dat u in het kader van de totstandkoming van de belastinghervorming niet veel meer dan een decoratieve functie kunt vervullen. Uw inbreng blijft dus vrij gering. Dit is in onze ogen een gemiste kans.

Mijn vijfde punt van kritiek is dat het ontwerp onvoldoende kindvriendelijk is. Ik geef weliswaar toe dat er een aantal stappen worden gezet. Wij vinden het een gemiste kans dat u niet ingaat op het voorstel van collega Pieters om de kosten voor kinderopvang volledig fiscaal aftrekbaar te maken. Wij hadden trouwens verderstrekkende voorstellen, onder meer voor de problematiek van de mensen die te weinig verdienen om te kunnen genieten van de aftrekken voor kinderen ten laste, de problematiek van de non-take ups dus. Wij zouden deze bedragen overhevelen naar het stelsel voor kinderbijslagen, waardoor wij de gelijkheid tussen kinderen zouden kunnen realiseren en waardoor die non-take ups een meer rechtstreekse tegemoetkoming aan de zwaksten in onze samenleving zouden kunnen betekenen. Wij vinden het jammer dat dit niet werd overgenomen.

Wij vinden dat jammer. De gemiste kansen op het vlak van de kindvriendelijke fiscaliteit is dus ons vijfde element van kritiek.

De zesde kritiek is uiteraard de belangrijkste - u zult niets anders van mijn fractie verwachten -: met onderhavige belastinghervorming wordt totaal niet gerealiseerd wat de regering had aangekondigd, met name het fiscaal neutraal maken van elke samenlevingsvorm of - wij hanteren een rechtstreekser taalgebruik - het wegwerken van de fiscale discriminaties ten nadele van de gehuwden.

De voorbije twee jaar heeft de meerderheid geregeld met enige ironie en arrogantie, die typisch is voor degenen die de macht bekleden, gezegd dat zij zou uitvoeren wat de CVP had moeten doen. Zij zou het programma van de CVP realiseren. Welnu, dat klopt niet, collega's. Enerzijds hebben wij wel stappen gedaan en zelfs de meest verregaande stappen op het vlak van de wegwerking van de fiscale discriminatie. Anderzijds, nu de budgettaire ruimte voorhanden is, doet de regering nauwelijks iets om die discriminatie weg te werken, althans niet in deze legislatuur, waarvoor zij nochtans de verantwoordelijkheid draagt en die de enige is waarmee politiek rekening moet worden gehouden. Ik verwijst naar de ontboezeming van uw minister van Begroting, dames en heren van

de meerderheid. De belofte die de regering heeft geformuleerd om de discriminatie ten nadele van gehuwden weg te werken, wordt niet nagekomen.

Voorzitter: Paul Tant, tweede ondervoorzitter.
Président: Paul Tant, deuxième vice-président.

Voor de zindelijkheid van het debat en om het argument dat wij decennialang de kans hebben gehad om de discriminaties weg te werken, te weerleggen, zal ik even uitweiden over onze aanpak van destijds. Voor ons is de wegwerking van de fiscale discriminatie ten nadele van gehuwden altijd een prioriteit geweest. De fiscale discriminatie is eigenlijk het gevolg van een sociologische maatschappelijke ontwikkeling die ik kort zal schetsen.

Bekijken we de fiscale statistieken in het jaarboek van de Administratie van de Belastingen, dan stellen we vast dat de maatschappelijke trend van alleenstaanden en meer nog van feitelijke samenwoners die in de statistieken als alleenstaanden terug te vinden zijn, vanaf het begin van de jaren tachtig alsnar sterker werd. Sindsdien is het fenomeen van ongehuwd samenwonen alsnar meer verspreid geraakt. Met enkele jaren vertraging is dat maatschappelijk fenomeen ook politiek ontdekt. Politici merkten inderdaad pas later op dat naast de echte, feitelijke alleenstaanden, een categorie personen opstond die weliswaar fiscaal en in de statistieken als alleenstaand werden beschouwd, maar dat in feite niet waren. Ze woonden samen met een partner zonder gehuwd te zijn en gingen dus niet gebukt onder de fiscale lasten van het huwelijk als gevolg van de samenvoeging van de inkomsten en van het lager belastingvrij minimum. Het concept van de samenvoeging van inkomsten, dat na de Tweede Wereldoorlog in onze fiscaliteit werd ingevoerd, beantwoordde dus niet meer aan die nieuwe sociologische realiteit, die vooral vanaf het begin van de jaren '80 wijdverspreid werd.

Met enige vertraging is dat probleem op de agenda geplaatst, het eerst trouwens door de christen-democratische fracties in de jaren '80. Het is, onder andere, wegens de ontspoorde budgettaire toestand, dat regeringen pas later werk konden maken van de wegwerking van de discriminatie. Dat hebben zij ook gedaan. Ik verwijs naar de vorige grote belastinghervorming om de fiscale druk te verlagen van 1988, waarover collega van Weddigen ook zou kunnen uitweiden, die onder christen-democratische druk en gesigneerd door een christen-democratische minister tot stand kwam. Met die hervorming werden drie belangrijke innovaties gerealiseerd,

namelijk de decumul, de invoering van het huwelijkscoëfficiënt en de aftrekbaarheid van de kosten voor kinderopvang.

Als men de maatregelen van 1988, genomen onder impuls van collega Van Rompuy, ter wegwerking van de fiscale discriminatie van gehuwden in actuele termen omzet, dan komt men in termen van 2000 op een bedrag van 203 miljard frank op jaarbasis.

Indien de maatregel van 1988 niet had bestaan, dan zou de discriminatie ten nadele van de gehuwden een budgettaire inpakt hebben van 260 tot 270 miljard frank. Welnu, meer dan tweederde van deze discriminatie is in 1988 weggewerkt. Dit is misschien een paar jaar te laat omwille van het verdragingsmoment. Het beleid reageert iets later, op het ogenblik dat de nieuwe sociologische realiteit zich aanmeldt. Bovendien zijn er nog een paar extra jaren omwille van de moeilijke begrotingstoestand. Men heeft dan toch in 1988 het grootste deel van de weg afgelegd, onder impuls van de christen-democraten. Ik wens hier nog een voetnoot aan toe te voegen. Misschien had men wat beter rekening moeten houden met de economische toestand. Men had een aantal dingen over een paar jaar moeten spreiden. In elk geval heeft men de inspanningen gedaan. Het adagium dat in meerderheidskringen opgang maakt, met name dat de CVP er geen werk van heeft gemaakt, klopt niet. Er is wel werk van gemaakt, meer bepaald met de hervorming van 1988. Dit bewijst dat dit voor ons altijd een absolute prioriteit is geweest.

Trouwens, zelfs in de zeer moeilijke budgettaire financiële toestand van eind jaren '90, net voor het aantreden van de nieuwe coalitie, is er opnieuw onder impuls van christen-democraten een, weliswaar bescheiden, stap gezet met een verhoging van 1.000 frank per persoon van het belastingvrije minimum, met de bedoeling deze stap te versterken gedurende de volgende jaren. In budgettaire termen betekende dit een kostprijs van 1,2 miljard frank op jaarbasis.

Onze kritiek is dat deze regering absoluut geen prioriteit maakt van de fiscale discriminaties ondanks het feit dat er nu wel budgettaire ruimte is om de belastingen enigszins te verlagen. Hierover bestaat een consensus. Ik zal deze stelling uiteraard onderbouwen.

Mijnheer de minister, het zal iedereen opgevallen zijn, maar het moet nog wat meer geweten zijn in dit land - wat dat betreft zullen wij ons de komende weken en maanden verdienstelijk proberen te

maken bij het uitbrengen van uw slechte boodschap - dat in de fasering van de verschillende maatregelen die in de vier krachtlijnen van uw fiscale hervorming zijn opgenomen, bij uitstek die maatregel voor de wegwerking van de fiscale discriminaties ten nadele van de gehuwden, achteruit wordt geschoven. Deze maatregel treedt voor het eerst in werking in 2003 met een budgettaire impact van ongeveer 3 miljard. Men moet rekening houden met het feit dat 2003 een verkiezingsjaar is en dat u enkel voor deze legislatuur verantwoordelijkheid draagt. Niet alleen ik zeg dit, ook minister Vande Lanotte zegt in Knack dat hij zich alleen heeft geëngageerd voor de jaren 2002 en 2003. Wat men dan doet vanuit deze meerderheid voor het wegwerken van de fiscale discriminaties blijft beperkt tot 3 miljard frank. Niet meer. 3 miljard frank van de 60 miljard frank overblijvende inspanning. 270 miljard in totaal in actuele termen waarvan iets meer dan 200 miljard rechtgezet in 1988, een inspanning in 1999 met de bedoeling om verder te gaan, afgebroken door deze meerderheid. Nu gaat u van het resterende bedrag, namelijk 66 miljard frank, in deze legislatuur enkel 3 miljard frank besteden voor de wegwerking van de fiscale discriminaties van de gehuwden.

De economische conjunctuur en de fiscale ontvangsten bieden u nochtans de ruimte om meer te doen.

Het essentiële verschil tussen de aanpak van deze regering en die van de christen-democraten bestaat erin dat wij binnen de budgettaire consequentie van een noodzakelijke sanering toch stappen hebben gezet – veel belangrijker stappen dan uw stappen – terwijl deze paarsgroene coalitie slechts beloftes uitspreekt en in deze regeerperiode slechts 3 miljard frank belastingverminderingen voor gezinnen zal doorvoeren. Meer zelfs, u maakt geen prioriteit van de wegwerking van de fiscale discriminaties van gezinnen. De afschaffing van de hoogste barema's met een budgettaire impact van 7 miljard frank krijgt voorrang op de maatregelen ten voordele van de gehuwden. De energiebesparende maatregelen, het schaaamlapje van de groenen, krijgen voorrang op de wegwerking van de discriminaties ten nadele van de gehuwden. Het is zeer duidelijk dat dit geen prioriteit is van deze regering. Vande Lanotte geeft toe zich slechts geëngageerd te hebben voor 35 miljard frank: 10 miljard in 2002, 10 plus 25 miljard in 2003, 35 miljard frank op jaarbasis in 2003. Hij voegt eraan toe dat de rest jaarlijks opnieuw zal bekeken worden.

De gehuwden in dit land weten hoe ver ze staan. De inhoud van het voorliggend wetsontwerp en uw discours moeten de gezinnen duidelijk maken dat bij de minste conjuncturomslag - niet meer veraf, mijns inziens, vermits men in de pers spreekt over een begrotingscontrole van 600 miljoen euro - zij in de klappen zullen delen. Als de begroting moet worden bijgestuurd zullen de gezinnen het gelag betalen. Dan zal eens te meer blijken dat de wegwerking van de fiscale discriminaties van gezinnen geen prioriteit is voor deze meerderheid. Voor de christen-democraten was en is dit een cruciaal actiepunt. Ik wens dit opnieuw te beklemtonen omdat een aantal meerderheidspartijen een ander beeld wil ophangen.

Mijn zesde en meteen ook belangrijkste kritiek is dat de wegwerking van de fiscale discriminaties van gehuwden voor deze regering geen prioriteit is. Meer zelfs, u laat een aantal discriminaties voortbestaan. Het regeerakkoord stelt dat de fiscaliteit samenlevingsvorm neutraal moet zijn. Dat is een paars-groene term. Dit zou moeten betekenen dat de discriminaties ten opzichte van gehuwden prioritair worden weggewerkt. U doet dit niet. Meer zelfs u doet het niet voor iedereen. U laat een aantal discriminaties voortbestaan. Er worden zelfs een aantal discriminaties verscherpt. Ik geef twee voorbeelden. Als de maatregel inzake de verhoging van de toegelaten bestaansmiddelen voor kinderen van feitelijke samenwoners wordt toegepast, komt dit a contrario neer op een bijkomende discriminatie ten nadele van de gehuwden. De verruiming van de belastingvrijstelling voor feitelijke samenwoners met kinderen tot al de feitelijke samenwoners met kinderen zorgt er a contrario voor dat een nieuwe discriminatie ontstaat ten nadele van de gehuwden. Bepaalde maatregelen van het ontwerp creëren nieuwe discriminaties.

Er worden een aantal discriminaties in stand gehouden die duizenden en duizenden mensen treffen, niet altijd de sterkste schouders in de samenleving. Een aantal belastingverminderingen worden nog steeds per gezin bepaald. Tot op heden wordt de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten bij gehuwden berekend voor beide echtgenoten samen. Uw belastingshervorming zal een gesplitste berekening inluiden voor pensioenen, oude brugpensioenen en ziekte- en invaliditeitsvergoedingen. Dit is goed om de discriminaties ten opzichte van gehuwden weg te werken. Er is echter een maar.

Daar komt echter de aap uit de mouw: dit geldt niet voor de nieuwe bruggpensioenen die vanaf 1 januari 2004 zouden worden uitgekeerd. Voor de nieuwe bruggpensioenen en werkloosheidsvergoedingen blijft de cumulatie bij gehuwden gelden. Die discriminatie wordt in stand gehouden. U beloofde dat u die discriminaties zou wegwerken, maar u realiseert die belofte niet.

Rond een tweede belangrijk element hebben collega Dirk Pieters en ikzelf ons amendement aangehouden voor de artikelsgewijze bespreking en de stemming. Artikel 154 van het Wetboek voor Inkomstenbelasting stelt een feitelijke belastingvrijstelling in als het inkomen uitsluitend uit vervangingsinkomsten bestaat en als het bedrag niet hoger ligt dan de maximale wettelijke werkloosheidsvergoeding, ongeveer 400.000 frank. Het gaat om inkomsten uit ziektevergoedingen en invaliditeitsvergoedingen, pensioenen en werkloosheidsuitkeringen. Door de invoering van de feitelijke belastingvrijstelling wordt vermeden dat voor een alleenstaande de gewone belastingvermindering zou leiden tot een effectieve belastingheffing omdat hij boven het belastingvrij minimum zou uitkomen. De regel dat inkomsten van beide echtgenoten uit die vervangingsinkomens moeten worden samengeteld, wordt in het nieuwe te stemmen artikel in het kader van dit ontwerp ingeschreven. Mensen met een klein pensioen, een kleine ziekte- of invaliditeitsuitkering of een lage werkloosheidsuitkering en die gehuwd zijn, zijn met de nieuwe formulering van artikel 154 uitgesloten van de feitelijke belastingvrijstelling. Dat zal leiden tot een nieuwe discriminatie ten aanzien van een hele categorie mensen die behoren tot de zwaksten in de samenleving.

Voor het verslag en voor iedereen die hiervan via de media kennis van zullen nemen, wil ik een voorbeeld geven. Ik ga uit van de veronderstelling van een gezin, waarvan de man en de vrouw een gelijkwaardig vervangingsinkomen hebben van precies 432.000 frank. Dat bedrag is belangrijk, want het benadert het plafond van de feitelijke vrijstelling. Maak de vergelijking van de belasting die door gehuwden wordt betaald, versus feitelijke samenwoners. Het verschil tussen de pensioenen van gehuwden en de pensioenen van feitelijke samenwoners, is ten nadele van de gehuwden. Twee gehuwden met een pensioen van ongeveer 430.000 frank moeten 10.860 frank belasting betalen als ze gehuwd zijn, maar helemaal geen belasting betalen als ze feitelijk samenwonen. Dat is een discriminatie door artikel 154, dat door u in stand wordt gehouden in weerwil van de grote aangekondigde volledige wegwerking van de

fiscale discriminaties ten nadele van de gehuwden. In paars-groene termen heet dat "het samenlevingsneutraal maken van de fiscaliteit".

Ook voor wie in het nieuwe stelsel kan genieten van het bruggpensioen – "genieten" bedoel ik hier niet ironisch – met een vergelijkbaar bedrag uit die vervangingsinkomsten, zijn er verschillen. Gehuwden zullen op jaarbasis 74.928 frank belasting betalen in het voorbeeld dat ik aanhaalde, maar feitelijk samenwonenden 0 frank. Voor de laatsten geldt namelijk de feitelijke belastingvrijstelling tot het plafond van ongeveer 430.000 frank.

Werklozen hebben in onze samenleving niet de sterkste schouders en zouden mogen worden ontzien. Bij werkloosheidsuitkeringen voor hetzelfde bedrag betalen twee gehuwden 135.752 frank belasting op jaarbasis, terwijl ongehuwden of feitelijke samenwonenden 0 frank betalen.

Samengevat kan ik stellen dat u niet alleen enkele discriminaties verscherpt, maar u houdt er ook een aantal in stand. Veelal is dat dan nog ten nadele van mensen met een bescheiden of erg bescheiden inkomen. Er zijn nog meer discriminaties, waarop mevrouw D'Hondt straks nog zal terugkomen aangezien het gaat om de instandhouding van discriminaties in de sector van de gezinspensioenen.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, u hebt de afgesproken tijd al enigszins overschreden. De heer De Croo vroeg me daaraan te herinneren, hoe goed ik uw betoog ook vind.

02.03 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik probeer de tijd, die de minister ons heeft doen verliezen door hier niet tijdig te verschijnen op een correcte manier in te halen. Het is van belang dat wij onze redenering kunnen ontwikkelen, niet alleen omdat ze waarheidsgetrouw is maar vooral omdat ze het verdient gehoord te worden door de bevolking. Wij zullen ons in de komende weken en maanden verdienstelijk proberen te maken door dit aan de man of de vrouw te brengen.

Wij zijn niet principieel tegen een belastingverlaging maar wij hebben zes grote punten van kritiek bij deze belastinghervorming.

Ten eerste spreidt men alles in de tijd. Dit ontwerp is in feite een verkiezingsfolder. Slechts een derde van wat men meer van de mensen heeft ontvangen via de personenbelasting wordt met dit ontwerp in deze legislatuur teruggegeven.

Ten tweede daalt de fiscale druk niet met dit ontwerp.

Ten derde, er komt geen vereenvoudiging van ons fiscaal stelsel.

Ten vierde wordt de personenbelasting niet gebruikt als sturend element, onder meer tot scha en schande van de groenen.

Ten vijfde is de hervorming onvoldoende kindvriendelijk.

Het zesde punt van kritiek is het belangrijkste. U vervult uw belofte om de fiscale discriminatie van gehuwden weg te werken niet. Hiervoor moeten nog inspanningen worden geleverd ten belope van 66 miljard frank. In deze legislatuur voorziet u hiervoor slechts 3 miljard frank. Daarnaast laat u een aantal belangrijke discriminaties intact en voegt u er nog een aantal feitelijke discriminaties aan toe.

Mijnheer de voorzitter, tot daar mijn beknopte uiteenzetting. Ik wil mijzelf niet bewieroken maar ik meen dat ze een aantal dingen heeft rechtgezet. Ze laat vooral toe om door de grote slogans en verklaringen, zelfs over de al dan niet door de christen-democraten in het verleden geleverde inspanningen op het vlak van onder meer het wegwerken van discriminaties, heen te kijken. Mijn collega's zullen meer uitgebreid ingaan op een aantal andere aspecten.

02.04 Marie-Thérèse Coenen (ECOLOGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, je remercie mes collègues parce qu'il est vrai que je voulais communiquer en assemblée plénière.

En fait, il est possible d'effectuer une lecture critique de la réforme fiscale proposée, à travers l'avis concernant les discriminations entre les hommes et les femmes dans le cadre de l'impôt sur les revenus. Cet avis a été émis en avril 2001 mais, pour des raisons que je ne connais pas très bien, probablement des problèmes de procédure, il n'a pu être joint à la discussion générale en commission; j'en avais d'ailleurs informé son président. Dès lors, je me fais un réel plaisir de parcourir avec vous cet avis afin de vérifier si oui ou non, la réforme contient des améliorations en matière de réduction des discriminations hommes-femmes.

J'ai reçu également un instrument de travail. Monsieur le ministre, continuez à rédiger votre

rapport pour le ministre de l'Egalité des chances puisque, une fois par an, vous faites le compte rendu des politiques égalitaires qui sert de référence dans le cadre de l'application des moyens de lutte contre la discrimination hommes-femmes. Cet instrument politique est important pour nous aussi en tant que parlementaires.

J'ai parcouru l'avis et je dois avouer que la réforme contient des avancées significatives en matière d'égalité: certains problèmes ont été pris en compte. Bien sûr, la résolution n'est pas encore atteinte à 100%, mais la situation évolue dans le bon sens. Il reste des points à améliorer, mais on ne refait pas le monde en une fois et des chantiers restent ouverts.

En ce qui concerne les mesures discriminatoires directes, pointées dans le cadre de l'avis, je constate que le ministre les a toutes intégrées, notamment la différenciation d'âge entre les hommes et les femmes en matière de prise en compte d'un contrat d'assurance-vie dans le calcul fiscal, évidemment avec une mesure transitoire.

Nous observons aussi l'abrogation de l'article 252 concernant le précompte immobilier afférent aux biens personnels de la femme qui, jusqu'à présent, pouvaient être enrôlés sous le nom du mari. Un troisième dossier concerne l'acquittement des dettes d'impôt du conjoint dont il/elle est séparé de fait: il trouve ici une ébauche de solution, après avoir connu des améliorations comme le droit de réclamation, la mise en demeure, etc.

Il convient aussi de remercier le ministre pour l'effort accompli dans le sens d'une avancée considérable. En effet, le projet, dans son article 394, intègre un paragraphe qui permet de déroger au droit commun du recouvrement dans le chef des conjoints séparés. L'impôt afférent aux revenus imposables à partir de la première année qui suit la séparation de fait ne peut plus être recouvré sur les revenus de l'autre conjoint. On peut discuter sur la durée puisque j'ai entendu parler de contestations à propos de deux ans ou d'un an. Pour moi, l'avancée est à ce point importante que je ne puis que féliciter le ministre et adhérer à cette mesure.

Toutefois, monsieur le ministre, il restera la question du passif du passé et de l'ensemble de ces personnes qui sont encore aujourd'hui soumises à la contrainte du paiement des dettes fiscales réalisées par l'époux en cas de séparation. Le rapport 2000 de l'Observatoire du crédit, publié dans la presse de ce matin, signale

qu'un des problèmes importants reste la question des femmes seules, séparées, souvent en charge de toutes les dettes du ménage, entre autres les dettes fiscales. Là, il conviendrait sans doute de songer à une méthodologie de prescription, à une méthode de travail; je souhaite que vous puissiez encore avancer dans cette gestion du passif.

Du crédit d'impôt, il a beaucoup été question. C'est vrai que nous trouvons là une réponse à la répartition des revenus pour accorder le bénéfice de réduction aux ménages dont les revenus sont tellement bas qu'ils ne bénéficient d'aucun avantage fiscal.

L'avis du comité d'émancipation proposait de mener une étude approfondie sur cette catégorie de non-contribuables ou de petits contribuables. On souhaite que ce soit une analyse de genre. Il y a donc encore un chantier à conduire et on doit se doter des outils d'analyse afin de bien comprendre la composition de ces revenus.

En ce qui concerne la déductibilité des enfants à charge, j'ai bien écouté M. Leterme et je pense qu'un effort a été accompli mais il reste encore beaucoup à faire. Dès lors, je souhaiterais aussi qu'on examine davantage les différentes situations relatives aux coûts des enfants (âge, maladie, etc.).

Dans le dossier difficile du cumul des revenus pour les jeunes, additionnant revenus professionnels, semi-professionnels et pension alimentaire, des solutions positives ont été dégagées.

Pour ce qui concerne les pensions alimentaires versées par un des parents, il n'y a pas encore eu de travail sur l'harmonisation fiscale de leur déductibilité. Monsieur le ministre, je souhaite qu'on creuse cette piste dans le cadre de l'examen d'un projet ou d'une proposition ou, de manière plus générale, du dossier du fonds des créances alimentaires. Il s'agit de trouver l'équilibre et l'équité en matière fiscale dans ce domaine.

Enfin, je rappelle que le comité d'avis avait aussi demandé une étude approfondie sur le mécanisme du quotient conjugal. Dans le projet actuel, on étend la formule du quotient conjugal à toutes les formes de vie. Nous avons donc la neutralité sur le plan des choix de vie. Je pense néanmoins qu'il y a là un énorme problème et toutes les associations de femmes le signalent. Toutes celles qui ont étudié la question fiscale posent la question de l'égalité entre les hommes

et les femmes en ce qui concerne le quotient conjugal et l'avantage attribué en général aux seuls revenus de l'homme. Il y a vraiment un champ d'étude à mener. Monsieur le ministre, je sais que vous avez mis en place un groupe de travail sur les discriminations entre les hommes et les femmes en matière fiscale. J'espère qu'il tiendra compte de l'avis que nous avons émis. J'espère qu'il prendra ce dossier en mains et c'est avec beaucoup d'intérêt que nous attendons les résultats de ces travaux.

02.05 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de politieke agenda van de nazomer en de herfst van vorig jaar, meer bepaald van de maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000, stond volop in het teken van de nakende hervorming van de personenbelasting die u op 28 augustus 2000 voorstelde. Dit ontwerp zou het kroonjuweel van deze regering moeten zijn. De meerderheid valt vandaag op door haar afwezigheid. Dit ontwerp past ook in de regeringspolitiek van de aankondigingen.

Politieke uitspraken, de een straffer dan de ander, waren in de periode na de voorstelling dagelijkse kost. Iedereen herinnert zich nog wel de heroïsche discussie. Het was toen bij wijze van spreken een evergreen in alle politieke debatten over de centen van de SP en de procenten van de VLD. Daarbij rijst de vraag of het de procenten van de verschuldigde belastingen betreft dan wel de procenten van het inkomen na belasting. Ook de VLD-voorzitter deed in de aanloop naar 8 oktober 2000 nog een schot voor de boeg door te onderstrepen dat de VLD 10% belastingsvermindering eiste voor het einde van deze legislatuur. Op de valreep kwam daarbij nog de PS die het afschaffen van de hoge belastingbarema's maar moeilijk verteerde. Zij beschouwde dit als een cadeau aan de rijken en eiste in de plaats daarvan dat de pensioenen moesten worden verhoogd.

De bedoeling van de belastinghervorming is om een substantiële belastingverlaging door te voeren door het optrekken van de belastingvrije minima, het verminderen van de hoogste aanslagtarieven, het herschikken van de barema's en de herinvoering van een terugbetaalbare belastingvermindering.

Het hoofddoel van deze belastinghervorming, namelijk het verlagen van de belastingen, is geen wereldschokkend nieuws. Dit was immers reeds het doel van de hervorming van de personenbelasting in 1988. Ook toen werden de

toptarieven verlaagd en leidde de invoering van de veralgemeende decumulatie van het beroepsinkomen en het huwelijksquotiënt tot een daling van de gemiddelde belastingvoet.

Over het tijdsschema van de fiscale maatregelen is een en ander te zeggen. Na de golf van aangekondigde belastingverminderingen door de verschillende ministers, de fractievoorzitters en de partijvoorzitters in het kader van de open debatcultuur, moest er een geloofwaardig tijdsplan worden opgesteld. Dat lukt blijkbaar alleen door het tijdsschema tot ver in de volgende legislatuur uit te spreiden. Mijnheer de minister, als wij uw tabel van de inwerkingtreding van de verschillende maatregelen bekijken, stellen wij vast dat het gros van de voorliggende maatregelen – ik bedoel daarmee meer dan de helft – in de schoenen van de volgende regering wordt geschoven. Het gros van de maatregelen wordt immers pas van kracht in de volgende legislatuur. Zo is in de laatste schijf in 2004 voorzien, wat goed is voor 53% van het volledige belastingprogramma, dus voor de inkomsten van het jaar 2004 en het aanslagjaar 2005.

De uitvoering van de lichtgroene maatregelen, evenals het belastingkrediet voor de lage inkomens komen eerst aan de beurt. De lichtgroene maatregel omvat de uitbreiding van de terugbetalingregels voor het woon-werkverkeer, momenteel met een maximum afstand van 50 km heen en terug.

Met de beperkte budgettaire impact van 1,5 miljard Belgische frank, of zowat 1,1% van het totale pakket, is dit ongetwijfeld een maatregel om de groenen te paaien.

Het belastingkrediet is op zich een goede maatregel. Alleen al omdat deze maatregel het mogelijk maakt de laagste belastbare inkomens mee te laten genieten van de belastingverlaging, wat in het verleden niet altijd uitgesproken het geval was. Wij zijn niet overtuigd van de efficiëntie in de praktische afhandeling. Zo wordt het belastingkrediet pas toegekend na het afsluiten van de belastingaangifte en zullen de effecten komen op een ogenblik dat de gezinstoestand waarschijnlijk gewijzigd is, 2 tot 3 jaar later. Het is in feite dan ook een uitgesteld krediet. Deze maatregel beoogt een belastingverlaging voor de laagste inkomens maar brengt ons inziens geen vereenvoudiging van het systeem.

De liberalen daarentegen hebben - tot grote tegenzin van andere coalitiepartners zoals de PS en de groenen - van het afschaffen van de

hoogste belastingschijven een belangrijke prioriteit gemaakt.

Het wegwerken van de discriminatie van gehuwden komt ten vroegste aan bod in 2003. Gedeeltelijk omdat de eerste schijf van de verhoging van het vrijgestelde minimum voor elke echtgenoot maar 3 miljard frank bedraagt op een totaliteit van 44 miljard frank. Het Vlaams Blok is altijd een groot pleitbezorger en voorvechter geweest van een zelfde fiscale behandeling van gehuwden en samenwonenden. Gehuwden moeten volgens ons worden belast alsof zij samenwonen en niet omgekeerd. Wij stellen vast dat de jongste jaren steeds meer mensen kiezen voor een andere samenlevingsvorm dan het huwelijk. Dit is niet alleen een gevolg van een gewijzigde maatschappelijke mentaliteit, maar ook van een rationeel op zoek gaan naar de weg van de minste belastingen. Het is immers duidelijk dat het huwelijk voor een meerderheid van de gehuwden nadelige fiscale gevolgen terwijl het slechts voor een kleine minderheid voordelig is. De weinige fiscale voordelen die nog aan een huwelijk zijn verbonden, zijn in de praktijk nog zelden van toepassing ten gevolge van de gewijzigde inkomensstructuur van het moderne gezin. Vandaag zijn de beide partners meestal verplicht om een inkomen te verwerven omdat zij zo in de hedendaagse samenleving de financiële stabiliteit van hun gezin kunnen waarborgen.

Als deze regering rekening houdt met de gewijzigde maatschappelijke waarden – ik denk bijvoorbeeld aan het feit dat prins Laurent niet langer als een kind ten laste wordt beschouwd en daarom een rijkelijke dotatie krijgt toegeschoven – dan kan het toch niet langer worden aanvaard dat er op basis van een morele keuze, met name het huwelijk, een fiscale bestraffing blijft bestaan. Het is ons inziens dan ook een gemiste kans en het stellen van een verkeerde prioriteit om het wegwerken van de discriminatie tussen gehuwden en samenwonenden pas in 2004 – in de volgende legislatuur – aan bod te laten komen. Dan blijft nog de open vraag wat op dat moment de budgettaire ruimte zal zijn. Ik verwijs naar het interview van vorige week in het tijdschrift Knack met de minister van Begroting, Johan Vande Lanotte. Collega Leterme heeft hiernaar reeds verwezen. Ook de financiële inspanning die dan wordt geleverd, is veel te klein vooral als men weet dat de fiscale discriminatie van gehuwden jaarlijks zowat 70 miljard frank bedraagt. De juistheid van dit getal werd in de vorige legislatuur nog bevestigd door de CVP en de SP.

De vraag die wij bij de voorliggende plannen voor

belastinghervorming kunnen stellen, luidt als volgt: "Zijn er alleen maar winnaars?" Ik denk dat het antwoord genuanceerd zal zijn en dat bijgevolg het percentage winnaars over de hele fiscale populatie geen 100% zal bedragen. Voor een aantal onder hen zal de hervorming een status quo zijn, voor een aantal zal de verschuldigde belasting zelfs stijgen.

Oorzaak is de vaak ondoorgrondelijke complexiteit van ons belastingstelsel. Tal van uitgaven, aftrekposten en gezinskenmerken spelen een rol en maken de belastinghervorming ondoorzichtig. De transparantie van de effecten van de bestaande wetgeving en van de geplande hervormingen wordt erdoor gehinderd. Dit is nu juist het merkwaardige aan het huidige ontwerp voor de hervorming van de belastingen. In plaats van het belastingstelsel te vereenvoudigen, nochtans een van de uitgangspunten van deze regering, maakt men de fiscale wetgeving nog ingewikkelder. Hoewel er een aantal vereenvoudigingen komt, twijfelt de Inspectie van Financiën er ten eerste aan of het geheel van de voorgestelde maatregelen wel zal leiden tot een vereenvoudiging van de nu al complexe belastingwetgeving. Daardoor blijft ook nu de controle van de belastingplichtigen ontoereikend. Dit is opnieuw een gemiste kans.

Er zit nog een addertje onder het gras van deze belastinghervorming. Het is immers helemaal niet duidelijk wat de gezinnen van alle aangekondigde mooie maatregelen uiteindelijk in hun portemonnee zullen merken. Daarin moet het effect van de huidige hervorming toch vertaald worden. Mijns inziens is het risico niet verwaarloosbaar dat het effect van de verlaging van de personenbelasting verloren dreigt te gaan door een verhoging van de gemeente- en provinciebelasting. Daar dreigen een aantal fiscale onweerswolken. De meeste gemeenten en steden slagen er immers niet meer in zonder belastingverhoging de eindjes aan elkaar te knopen. Zij overwegen bijgevolg ernstig de onroerende voorheffing, de opcentiemen, de milieubelasting, of andere taxatievormen vanaf volgend jaar drastisch te verhogen.

Ook Vlaams minister-president Patrick Dewael heeft de bui al zien hangen. Hij probeert momenteel om met de extra inkomsten van de Lambermont-akkoorden, waarvan de inkt pas droog is, het Gemeentefonds te stijven. We moeten wel nog afwachten wat hiervan in de praktijk zal terechtkomen, zeker wanneer we rekening houden met de gulzigheid van de huidige coalitiepartners. Die willen elk een stuk van de

koek bemachtigen.

Mijnheer de minister, u beweert bij uw hervorming de autonomie van de steden en de gemeenten te respecteren. Op het aanslagbiljet is de scheiding tussen de soorten belasting echter niet zo duidelijk. Het totaal te betalen bedrag zal door de gezinnen beoordeeld worden. Juist dat zou wel eens voor verrassingen kunnen zorgen. Op het einde van de rit, in 2003 dus, zult u waarschijnlijk moeten uitleggen waarom de burger in het totaal meer, en niet minder, belastingen zal moeten betalen.

De budgettaire ruimte die deze fiscale hervorming moet mogelijk maken, hangt af van twee mogelijkheden. Ofwel bedraagt de groei van de overheidsuitgaven 1, 5%, en in dat geval zijn de gemaakte beloften een haalbare kaart. Ofwel bedraagt de groei van de overheidsuitgaven 1,8%, en in dat geval wordt het tekort voor 2003 geraamd op 20 miljard frank. In werkelijkheid is de toestand toch nog iets minder rooskleurig. Momenteel bedragen de primaire uitgaven voor Entiteit 1 1,6%, en voor de Sociale Zekerheid zowat 2,3%. In dit scenario is zelfs geen rekening gehouden met de mogelijke groeivertraging. Toch houdt de begroting nog steeds rekening met een groei van 2,5%. In de gegeven omstandigheden kan dit niet meer voorzichtig genoemd worden. Het is zelfs op het randje van het realistische.

Indien de regering haar ontwerp over de personenbelasting wenst uit te voeren, zal ze in elk geval een strikt uitgavenbeleid moeten voeren. Gezien het tijds kader zal de budgettaire weerslag niet zo uitgesproken zijn tijdens deze legislatuur, maar die weerslag zal hoogst waarschijnlijk duidelijk worden tijdens de volgende legislatuur. Het is de vraag wie dan de politieke moed zal hebben om eventuele besparingen door te voeren.

Mijnheer de minister, bij de aanvang van uw uiteenzetting in de commissie hebt u bevestigd dat dit ontwerp focust op één magisch getal, namelijk 134,5 miljard frank. Telkens dit bedrag wordt uitgesproken, flikkeren uw ogen bij wijze van spreken. In euro zou dit getal niet zo tot de verbeelding spreken.

U hebt ook een symbolische datum voorzien, namelijk 1 januari 2003. Vanaf dat jaar, niet voor niets een verkiezingsjaar, zullen diverse maatregelen goed voelbaar worden. Laten we hopen dat uw dromen geen bedrog zijn. In ieder geval, de eerste zitting is voor de studenten momenteel voorbij, een tweede zitting is voorzien in september. Wij gaan daar echter niet op

wachten. Als wij uw ontwerp vandaag moeten beoordelen, dan moeten wij toegeven dat het onze goedkeuring niet volledig wegdraagt.

02.06 Jacques Chabot (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, après les accords du Lambermont et alors que la présidence belge de l'Union européenne est effective depuis quelques jours, nous sommes invités à débattre du projet de réforme fiscale. En effet, le gouvernement s'est engagé, dans sa déclaration de politique fédérale du 17 octobre 2000, à élaborer une réforme générale de l'impôt des personnes physiques.

Après avoir fait une remarque préliminaire, je vous expliquerai en quoi le parti socialiste est satisfait du texte qui nous est proposé aujourd'hui. Ensuite, je me permettrai de vous faire part de quelques regrets que nous tenons à réitérer. Enfin, en conclusion, je vous ferai une suggestion.

Tout d'abord, une question préliminaire: ma première préoccupation est d'ordre budgétaire. Ainsi que je l'ai déjà exposé en commission des Finances et du Budget, certains s'inquiètent pour l'avenir. A la suite de certaines études du Bureau du Plan et de la BBL, la question qui se pose est de savoir si les marges de manœuvre seront suffisantes au cours des prochaines années pour réaliser cette réforme. Il est vrai que, grâce à la rigueur budgétaire exercée tant par les précédents gouvernements que lors de la législature arc-en-ciel, des marges importantes permettent de réaliser divers projets.

Par ailleurs, il faut ajouter que les circonstances économiques vous sont favorables. Mais je me demande combien de temps va durer cette éclaircie budgétaire. C'est ce qui explique ma crainte à ce sujet. Vous nous avez rassurés sur ce point et nous vous faisons confiance.

Les motifs de satisfaction du parti socialiste sont les suivants. Globalement, nous sommes favorables à votre projet. Certains ont prétendu qu'il ne s'agissait pas d'une réforme à proprement parler mais de diverses modifications arithmétiques visant simplement à revoir des barèmes. Selon moi, c'est réducteur. Au contraire, au-delà de la forme - et à ce propos, je tiens à souligner la qualité du projet qui nous est présenté -, ce texte est une véritable réforme qui introduit des notions neuves et originales dans notre droit fiscal. Cette réforme de l'impôt des personnes physiques rencontre plusieurs exigences du parti socialiste, ce qui nous rend particulièrement heureux.

J'en citerai quelques-unes. Les partenaires de l'actuelle majorité ont pu trouver un consensus en ce qui concerne la neutralité fiscale par rapport au choix de vie. Ce thème est cher au parti socialiste. Nous sommes donc heureux que la fiscalité s'adapte désormais à la société. Il n'était pas normal en effet que des inégalités de traitement fiscal reposent uniquement sur des différences de statut juridique et non sur des différences de situation de fait. Ainsi, nous ne pouvons que féliciter des mesures telles que l'alignement du minimum exonéré de l'impôt, l'extension du décumul à tous les revenus et l'assimilation des cohabitants aux mariés.

Deuxième motif de satisfaction: cette réforme fiscale s'inscrit dans la perspective du développement d'un Etat social actif, soucieux de l'intégration du plus grand nombre d'hommes et de femmes dans la société, notamment par un accès plus large à des emplois mieux rémunérés. Ce texte vise à diminuer la pression fiscale sur les revenus du travail. A cet égard, il vise à faire bénéficier en priorité les personnes touchant de faibles ou moyens revenus de l'allègement d'impôt. C'était aussi l'une des exigences du parti socialiste. Vous savez en effet à quel point l'emploi est un thème qui nous tient à cœur.

Troisième motif de satisfaction: les mesures prises vont augmenter immédiatement le salaire-poche des travailleurs. L'augmentation du forfait des charges professionnelles va augmenter ce salaire-poche dès 2002.

Parmi d'autres mesures, celles qui ont été prises au niveau du recouvrement sont excellentes. Elles mettent fin à un ancien système qui semblait inhumain à beaucoup.

J'ai quelques regrets, disais-je. Malgré quelques satisfactions, permettez-moi de vous faire part de certains sujets de déception.

Tout d'abord, s'il est vrai que le crédit d'impôt est une idée novatrice, nous regrettons qu'en soient exclus les revenus de remplacement, alors qu'il y a dans ce projet une réelle logique d'individualisation. Nous regrettons vivement que les chômeurs et les prépensionnés en soient exclus.

Par ailleurs, la présente réforme supprime les taux marginaux les plus élevés, c'est-à-dire ceux de 52,5% et de 55%. Cette suppression a valeur de symbole pour certains et il est possible que de tels taux ne se justifient plus dans un contexte

européen.

Il est également exact qu'un déséquilibre manifeste continue à exister entre la taxation des revenus du travail et celle sur les autres revenus. Mais pourquoi n'a-t-on pas profité de cette suppression des taux de 52,5% et de 55% pour revoir la fiscalité immobilière des *stock options* et celle des avantages extralégaux? En allant chercher des marges et recettes nouvelles, cela aurait permis de diminuer encore la pression fiscale sur les revenus du travail.

Dernier regret: rien ne semble aller dans le sens de la simplification administrative. A ce propos, je voudrais faire une suggestion. Selon moi, il faudrait revoir la façon dont le contribuable doit déclarer le montant exonéré des frais de déplacement. Beaucoup y perdent leur latin.

En conclusion, monsieur le ministre, cette réforme est une bonne réforme. Elle correspond à l'accord de gouvernement.

Notre groupe votera bien évidemment ce projet qui sera favorable à bon nombre de contribuables.

Enfin, j'ose espérer que cette législature nous permettra de traiter d'autres dossiers importants. Je pense non seulement à une réforme de l'impôt des sociétés mais aussi à la taxe Tobin ainsi qu'à la fiscalité de l'épargne et des plus-values.

Je joins mes remerciements à ceux des autres orateurs pour féliciter notre rapporteur.

02.07 **Gérard Gobert** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, la fiscalité est un instrument politique complexe et les fonctions de l'impôt sont multiples.

La fonction la plus directe est évidemment la fonction de rendement: l'impôt sert à financer des fonctions collectives et les différents services publics, on l'oublie trop souvent. Une seconde fonction est la fonction redistributive: l'impôt permet de corriger des inégalités en assurant une redistribution entre les différentes catégories de revenus. Une troisième fonction est la fonction incitative: l'impôt permet d'agir sur le fonctionnement des citoyens en fonction de choix de société.

Les options des écologistes en matière de fiscalité ne se limitent évidemment pas aux seuls aspects environnementaux comme certains voudraient le faire croire. Nos options se développent autour de

différentes priorités. Pour nous, il s'agit de reconstruire une fiscalité plus juste et plus sociale, plus écologique et plus respectueuse des choix de chacun.

Plus juste et plus sociale, parce que la seule logique du marché débouche sur des structures de revenus fondamentalement inégalitaires et parce que la fiscalité doit être un outil de redistribution qui doit permettre de réduire l'écart entre les hauts et les bas revenus.

Une meilleure prise en compte des enfants dans le calcul de l'impôt est, à cet égard, un élément important.

Plus écologique, parce que le développement économique doit s'engager concrètement dans la voie du développement durable. C'est toute la fonction incitative de l'impôt qui est ici concernée. L'outil fiscal permet de peser sur les attitudes des citoyens pour les orienter vers des comportements qui prennent mieux en compte l'équilibre global de la planète.

Plus respectueuse des choix de vie personnelle de chacun. Il n'y a objectivement pas de raison d'être traité différemment sur le plan fiscal suivant que l'on est marié, cohabitant ou isolé.

Le projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques qui nous est soumis aujourd'hui traduit un certain nombre de ces priorités.

Tout d'abord, le crédit d'impôt pour les bas revenus. Parfois appelé impôt négatif, ce crédit d'impôt constituera un réel remboursement d'impôt pour les bas salaires, qui verront ainsi leur salaire-poche augmenter. La mesure contribue à réduire les inégalités, mais elle permet aussi de supprimer des pièges à l'emploi, c'est-à-dire des situations où les gens ont, pour des raisons fiscales, intérêt à ne pas travailler. Un regret cependant: cette mesure ne s'adresse qu'aux salariés et aux indépendants et n'est pas étendue aux travailleurs sans emploi, ni aux allocataires sociaux.

En parallèle et dans le premier axe de la réforme, notons que les modifications des tranches d'imposition bénéficieront à plus de 80% des contribuables. Et l'augmentation des frais professionnels forfaitaires profite d'abord aux bas salaires.

Deuxième point: la neutralité fiscale vis-à-vis des choix de vie est également mise en œuvre dans la

réforme. La quotité exemptée des mariés sera alignée sur celle des isolés. La réduction pour revenu de remplacement sera accordée individuellement. Les revenus du capital et du travail seront taxés séparément. Ce sont d'importantes inégalités qui sont corrigées par ces mesures.

Troisième point: les enfants. Ils sont mieux pris en compte dans le calcul de l'impôt. Les abattements complémentaires pour les familles monoparentales sont augmentés et le plafond des rentes alimentaires est relevé.

Quatrièmement, les investissements qui économisent l'énergie dans les habitations sont encouragés: remplacement d'anciennes chaudières, placement de panneaux solaires, audit énergétique des habitations.

Cinquièmement, les frais de déplacement entre le domicile et le travail sont mieux pris en compte dans le volet fiscal.

Enfin, ainsi que Mme Coenen l'a rappelé ce matin, des avancées significatives ont été obtenues dans la réduction des discriminations entre les hommes et les femmes, même si c'est un chantier qui n'est pas entièrement finalisé.

Bien sûr - soyons clairs -, nous regrettons certains aspects de la réforme. Ainsi, si la réduction du nombre de taux de l'IPP a une vertu simplificatrice, le choix de supprimer les deux taux les plus élevés est, pour nous, tout à fait regrettable.

Mais le bilan reste globalement positif pour cette réforme de l'impôt des personnes physiques. Pour nous, la réforme de l'IPP n'est évidemment qu'un des éléments de la politique fiscale du gouvernement. Et c'est l'ensemble des réformes qu'il faut prendre en compte pour évaluer les orientations prises et les progrès accomplis. Ainsi, dans un autre dossier fiscal - les éco-boni -, une importante concrétisation d'une politique volontariste de protection de l'environnement a fait l'objet d'un accord politique. Grâce à une baisse de la TVA et des accises sur différentes boissons, on va favoriser fiscalement ceux qui choisissent les modes de conditionnement les plus respectueux de l'environnement et des ressources naturelles. Ceux qui optent pour le "tout à jeter" paieront une cotisation d'emballage, qui matérialise le concept du pollueur payeur.

L'accord politique étant intervenu, nous examinerons dans les prochains mois les textes

législatifs. Il en est de même pour différentes autres décisions qui touchent à la fiscalité verte et qui devraient rapidement devenir effective. Je pense, par exemple, à la réduction d'accises sur les carburants à basse teneur en soufre ou à la réduction de la taxe de circulation pour les voitures LPG et EURO 4.

Un autre point important est la réforme de l'impôt des sociétés. La déclaration gouvernementale prévoit une baisse du taux nominal qui doit s'opérer dans un cadre budgétaire neutre, c'est-à-dire que, de notre point de vue, pour un même exercice d'imposition, les recettes ISOC de l'Etat avant et après la réforme doivent être identiques. L'intéressant rapport du conseil supérieur des Finances propose de nombreuses pistes qui permettent d'élargir la base taxable ce qui permet effectivement d'abaisser le taux nominal tout en respectant l'engagement de neutralité budgétaire.

Les dossiers suivants feront également l'objet de débats et de décisions dans les prochains mois: la problématique de la taxation des gaz à effets de serre dans le cadre du protocole de Kyoto et de sa ratification, les corbeilles à l'impôt des personnes physiques au sujet desquelles le Conseil supérieur des Finances mène actuellement une étude, la possibilité de taxation des flux financiers spéculatifs et enfin le caractère variable des taxes de circulation sur les véhicules automobiles.

Le gouvernement s'est résolument engagé dans une action volontariste dans les dossiers fiscaux. La réforme de l'IPP est le premier grand dossier qui se voit traduit en textes de loi. Il bénéficie de notre soutien dans le contexte global que j'ai décrit dans mon exposé.

02.08 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik heb geapplaudiseerd voor de heer Gobert zonder het in alles met hem eens te zijn. Ik ben het niet eens met hem waar hij de afschaffing van de hoogste marginale aanslagvoeten van 52,5% en 55% een spijtige zaak vindt. U moet eens naar de leeszaal gaan waar de volledige pers ter inzage ligt. Er is een Nederlandstalige krant die een rubriekje heeft "Je zult maar...". Vrouw zijn in Afghanistan is zowat het ergste wat je kan overkomen. Het andere voorbeeld was: belastingplichtige zijn in België. Dat is een beetje in tegenstrijd met uw stelling. Belastingplichtige in België wordt momenteel dus gelijkgesteld met vrouw zijn in Afghanistan, en wij weten allen wat dat betekent.

Onze globale lastendruk, fiscaal en parafiscaal, ligt bijzonder hoog vergeleken met onze

belangrijkste handelspartners, de landen rondom ons. Voor een groot deel is dat verschil te wijten aan de hoogte van de personenbelasting in ons land. De effectieve lastendruk op, vooral, arbeid, ligt in België duidelijk boven het Europese gemiddelde. Dat staat banencreatie in de weg, net als een rechtvaardige verloning van de arbeidende belastingplichtige. Wij zijn blij met deze fiscale hervorming omdat het hoog tijd is dat de globale belastingdruk ten minste op het niveau wordt gebracht van deze van onze belangrijkste handelspartners, om ons land blijvend een concurrentiële positie in Europa te laten innemen. De hoge lasten werken demotiverend voor de werkende bevolking. Zij hebben tot gevolg dat heel wat bedrijven – wij raken nu ook aan de vennootschapsbelasting – zich naar het buitenland verplaatsen omwille van hoge kosten voor hen en tevens hoge loonkosten. Tevens hebben zij een belemmerend effect op de verhandeling van economische goederen en diensten. Deze tendens moet worden omgeboogen. Interne verschuivingen zijn noodzakelijk om te komen tot een meer sociale, arbeidsvriendelijke en op de ecologie afgestemde fiscaliteit. Dat zeggen wij immers ook, allen samen: vergroening van de fiscaliteit is noodzakelijk. De VLD is van mening dat de fiscale hervorming die de regering voorstelt, de juiste oplossing biedt voor deze problematiek, onder meer doordat elk van deze luiken in aanmerking wordt genomen en dat ook een aanzienlijke belastinghervorming wordt doorgevoerd. De fiscale hervorming die wij hier zullen goedkeuren deze week, is gebaseerd op vier krachtlijnen: verlaging van de lastendruk op arbeid, realisatie van de neutraliteit van het fiscale stelsel ten opzichte van de levenskeuze, het beter rekening houden met de kinderlast en de vergroening van de fiscaliteit.

Nemen wij de eerste krachtlijn, met name de verlaging van de lastendruk op arbeid. Een eerste maatregel heeft tot doel ervoor te zorgen dat meer laaggeschoolden deelnemen aan het arbeidsproces door hun netto-inkomen te verhogen en hen zo uit de werkloosheidsval te bevrijden. De regering doet iets nieuws. Zij stelt een terugstortbaar belastingkrediet voor dat zou worden ingevoerd voor de lage arbeidsinkomens. Dit vertrekt van de bevinding dat de organisatie van solidariteit verder moet gaan dan de passieve vergoeding van mensen die niet aan het arbeidsproces deelnemen en zich eveneens moet uitstrekken tot gevallen van laagbetaalde arbeid, zoals er helaas nog veel te veel zijn. Het belastingkrediet wordt dan ook een instrument dat zowel de werkgelegenheid bevordert als de armoede bestrijdt. Het is de bedoeling het

belastingkrediet te verlenen aan reguliere inkomsten uit arbeid, zowel loontrekkende als zelfstandige arbeid. Deze inkomsten worden dan omschreven met de nieuwe term activiteitsinkomsten. Onder een bepaald niveau wordt het belastingkrediet omgezet in een aanvullend inkomen en vertoont het de kenmerken van een negatieve inkomstenbelasting zoals de "working family's tax credit", in Groot-Brittannië ingevoerd door de regering van de heer Blair.

Het belastingkrediet leidt tot een substantiële opwaardering van het inkomen van de werknemers die een loon hebben dat dicht bij het minimumloon ligt of die deeltijds werken. Het stimuleert bijgevolg in niet geringe mate de toegang van jongeren en van vrouwen tot de arbeidsmarkt.

Het optrekken van het barema voor de forfaitaire beroepskosten is een tweede maatregel die de vermindering van de fiscale druk beoogt. Men stelt voor het aanvangstarief van het barema te verhogen van 20% tot 25%, maar met behoud van het maximale forfait op 100.850 frank.

Ik kom tot een derde maatregel: de druk op de middelgrote inkomens verlagen. Door aanpassing van de barema's van de personenbelasting kan men het verlies ten gevolge van het niet-indexeren van de belastingsschalen sinds 1993 ten minste gedeeltelijk compenseren.

De afschaffing van de hoogste marginale tarieven is in absolute kostprijs niet eens de duurste maatregel van de volledige belastinghervorming. De hoge marginale tarieven zetten de belastingplichtigen immers aan hun toevlucht te nemen tot vormen van fiscale spitstechnologie, tot een trek naar het buitenland, of tot andere middelen die buiten het wettelijke kader vallen. Het gevolg is een toename van de sociale onrechtvaardigheid, met daarenboven economisch ongunstige effecten. Het zijn immers de meest dynamische en creatieve elementen die het vlugst uitwijken naar andere landen. Men mag ook niet vergeten dat in vele andere Europese landen precies die hervorming, namelijk een verlaging van de marginale aanslagvoeten, reeds werd verwezenlijkt, wat het nog aantrekkelijker maakt. De marginale tarieven van 52,5% en 55% worden dus afgeschaft, zodat 50% de hoogste aanslagvoet wordt.

Ten slotte, de regering formuleert binnen de eerste krachtlijn van de fiscale hervorming een aantal maatregelen die deel uitmaken van de

mobiliteitspolitiek. Aldus wordt de belastingplichtige gestimuleerd verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling op een andere manier te maken dan met de eigen wagen, auto voor dubbel gebruik, minibus of motorfiets. Daarnaast wordt de werkgever gestimuleerd te investeren in de organisatie van gemeenschappelijk vervoer voor werknemers. Dit kunnen we alleen maar toejuichen.

De neutraliteit tegenover de levenskeuze is de tweede krachtlijn. Het fiscale stelsel steunt tot op heden nog op een "klassieke" vorm van samenleven, namelijk twee gehuwden met al dan niet kinderen. Deze gezinnen worden onderworpen aan andere fiscale regels dan de feitelijke gezinnen, die in een aantal gevallen voordeliger, maar meestal nadeliger zijn. Een belastingstelsel is dus duidelijk niet neutraal tegenover de levenskeuze. De voorgestelde hervorming van de personenbelasting schraapt dan ook een aantal belangrijke geldende discriminaties van de gehuwden, enerzijds, en breidt een aantal fiscale voordelen van het huwelijk uit tot samenwonenden die zich verbinden door een samenlevingscontract, anderzijds.

Een eerste belangrijke maatregel van deze hervorming is de volledige gelijkschakeling van wettelijke samenwoners met de gehuwden op het vlak van de inkomstenbelastingen. Op fiscaal gebied wordt de groep van gehuwden voortaan ruimer gedefinieerd dan in het Burgerlijk Wetboek. Een wettelijk samenwonende partner wordt gelijkgesteld met een echtgenoot. De fiscale wettelijke gelijkschakeling heeft tot gevolg dat de fiscale voordelen die gehuwden hadden tegenover samenwoners, nu ook gelden voor de wettelijke samenwoners. In de eerste plaats gaat het over de toepassing van het huwelijksquotiënt, de eventuele toekenning van een meewerkinkomen en de onderlinge verliescompensatie tussen beide partners.

Vervolgens stelt men voor de belastingvrije som voor iedere echtgenoot te verhogen tot hetzelfde bedrag als voor een alleenstaande. Bovendien wordt bij de berekening van de belasting de decumulregeling verduidelijkt door te beklemtonen dat elke belastingplichtige een eigen belastingvrije som verkrijgt.

De regering stelt ook een aantal maatregelen voor met betrekking tot inkomens die niet het gevolg zijn van arbeid.

De wettelijke ziekte- en invaliditeitsvergoedingen worden voortaan per echtgenoot toegekend. Het basisbedrag zal in de toekomst gelijk zijn, ongeacht of het gaat om alleenstaande, samenwonende of gehuwde personen. Als basisbedrag voor de belastingvermindering wordt het huidige bedrag voor de fiscaal alleenstaande genomen.

Ook de niet-beroepsinkomsten worden gedecumuleerd en dat is belangrijk. Een belangrijk kenmerk van de personenbelasting is immers de progressiviteit van haar tariefstructuur; hoe hoger het inkomen, hoe hoger de belastingschaal. Het gevolg is dat, aangezien het inkomen van echtgenoten nog steeds gedeeltelijk samen wordt belast, de te betalen belastingen voor een gehuwd tweeverdienersgezin hoger zullen liggen dan die voor twee alleenstaanden die hetzelfde inkomen genieten – in fiscale zin – als het gehuwde koppel. De regering stelt aldus terecht voor om voor hen een volledige decumul door te voeren, zowel van de roerende en de onroerende inkomsten als van beroepsinkomsten en diverse inkomsten.

Zoals reeds gezegd gaat het voordeel van het huwelijksquotiënt voortaan ook naar wettelijk samenwonenden; zij zullen hiervan kunnen genieten voor zover zij aan de inkomensvoorwaarden voldoen, net zoals gehuwden trouwens.

Ten slotte wordt, naast voornoemde maatregelen inzake discriminatie tussen gehuwden en samenwonenden, in het ontwerp ook getracht de bestaande discriminatie tussen mannen en vrouwen weg te werken. De via het ontwerp gewijzigde regels hebben betrekking op de belastingvermindering inzake het lange termijnsparen, de leeftijdsvoorwaarden betreffende het afsluiten van verzekeringscontracten en de voordelen in zulke contracten bedongen, bevestiging van de onroerende voorheffing en – zeer belangrijk – de invordering van de belasting bij een feitelijke scheiding.

Mijnheer de minister, ik vermoed dat veel vrouwen samen met mij erg gelukkig zullen zijn dat de kolom gehuwde vrouw eindelijk uit de belastingaangifte verdwijnt. Inderdaad, de dienst der belastingen heeft op dat vlak lang nagehinkt op de maatschappelijke realiteit.

De derde krachtlijn bestaat erin dat op een betere manier rekening wordt gehouden met de kinderlast. De belastingvermindering voor kinderen ten laste wordt voortaan binnen bepaalde

grenzen terugbetaalbaar. Via deze maatregel beoogt men andermaal een oplossing voor het probleem dat sommige belastingplichtigen, precies omwille van hun lage inkomsten, niet kunnen genieten van de belastingverminderingen. Immers, wie te weinig verdient betaalt geen belastingen en kan bijgevolg niet van een belastingverlaging genieten. Het is positief dat de regering dit heeft ingezien en erop ingaat via het belastingkrediet en eventueel onder de vorm van uitkeringen voor kinderen ten laste.

Een volgend element is de verhoging van het grensbedrag van de bestaansmiddelen om nog ten laste te zijn. Hier rond was heel wat te doen, meer bepaald omtrent het specifieke bedrag van jobstudenten die tevens kinderen zijn van gescheiden ouders en voor wie een onderhoudsuitkering wordt betaald die voor 80% in aanmerking werd genomen om de bestaansmiddelen te bepalen. Via een amendement in de commissie werd voor dit probleem een goede oplossing gevonden, met name dat gemiddelde onderhoudsgelden niet meer in aanmerking zullen worden genomen om na te gaan wat de netto bestaansmiddelen van een kind zijn. Dat is een positieve evolutie die de meer reguliere tewerkstelling van jobstudenten in de hand zal werken.

Ook positief is de aanvullende vermindering voor eenoudergezinnen, die voortaan zal worden herleid tot een basisbedrag van 35.096 frank.

Ik wens nog even terug te komen op de "vergroening" van de fiscaliteit. De energiebesparing in de woonsector wordt bevorderd ten bedrage van 1,5 miljard frank in totaal. De stimulans bestaat erin dat de belastingplichtige die in zijn woning een of meerdere welomschreven werken laat uitvoeren met een energiebesparend effect, recht heeft op een belastingvermindering. Dat recht wordt per aanslagjaar slechts eenmaal aan de woning toegekend en aan de belastingplichtige die daarvan eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is.

Wat zijn de effecten van de fiscale hervorming in haar totaliteit? Eerst en vooral – de vorige spreker heeft het ook al gezegd – moeten we de belastinghervorming en de personenbelasting situeren in haar globale context. Die context is ook dat de regering reeds een aantal belangrijke belastingverlagingen heeft doorgevoerd. Ik noem er maar enkele: de herindexering van de belastingschalen, de geleidelijke afschaffing van de crisisbijdrage, de verbetering van de aftrek

voor kinderopvang en de invoering van een verlaagd BTW-tarief voor arbeidsintensieve diensten. Dat betekent voor de belastingplichtige een belastingvermindering van 11,4 miljard frank voor het jaar 1999 en 24,5 miljard frank voor het jaar 2000.

02.09 Dirk Pieters (CVP): Ik zou een vraag willen stellen.

Mevrouw, u zegt dat de regering reeds andere belangrijke maatregelen heeft genomen zoals de indexering van de belastingschalen. Kunt u eens uitleggen welke maatregelen deze regering daarvoor heeft moeten nemen?

02.10 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer Pieters, ik ken de discussie heel goed. Wij hebben ze reeds verscheidene malen in de commissie voor de Financiën gevoerd. Natuurlijk claimt u als oppositie een stukje van de eer omdat u zegt dat de principebeslissingen daarvoor al waren genomen. U kunt toch niet ontkennen dat deze regering uitvoering heeft gegeven aan de beslissingen en dat nu de herindexering van de belastingschalen een feit is geworden. Ik wil gerust zeggen dat de principebeslissing al genomen was, maar nu heeft ze haar effect gekregen. Dit is een maatregel die toch op het conto van de huidige regering komt. Het spijt mij voor u dat u nu in de oppositie zit, maar dat is nu eenmaal een feit.

02.11 Dirk Pieters (CVP): Het betreft inhoudelijk toch wel een belangrijk punt en het maakt tegelijkertijd deel uit van een controverse die we bijna met humor en op speelse wijze al jaren onderhouden. U zegt dat de principebeslissing genomen is door de vorige regering en dat de huidige er uitvoering aan geeft. Zelfs dat is niet juist. Alle te nemen beslissingen zijn genomen in de vorige legislatuur. Het is waar dat men daar nu in toenemende mate de vruchten van zal kunnen plukken. Dat heeft echter niets met de huidige regering te maken. Ik zie de minister het hoofd schudden. Hij zal dan toch wel eens moeten zeggen welke maatregelen de regering heeft moeten nemen om de herindexering van de belastingschalen in te voeren. Het antwoord is geen enkele, want die beslissingen waren reeds door de vorige regering genomen.

02.12 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijn vragen gingen in dezelfde richting.

De **voorzitter:** Mevrouw Moerman, wanneer u zegt dat u het betreurt dat de heer Pieters in de

oppositie zit, dan is dat – neem ik aan – niet voor het verslag bestemd?

02.13 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, u hoeft dat niet letterlijk te interpreteren. Ik zei dat ik dat voor hem persoonlijk jammer vind. (*Hilariteit*)

02.14 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, we moeten elk jaar een nieuwe beslissing in verband met de bedrijfsvoorheffing nemen. Dat was in het begin van 1999 met de vorige regering niet het geval. We betalen in 2001 een belangrijk bedrag terug dat slaat op de inkomsten uit het eerste kwartaal van 1999, omdat in de bedrijfsvoorheffing met de herindexering geen rekening werd gehouden.

Het is inderdaad waar dat de vorige regering kort vóór de verkiezingen die beslissing heeft genomen, beslissing die een belangrijke invloed op de volgende regering zou uitoefenen. Dat zal u misschien verrassen, te meer omdat de CVP steeds heeft bekritiseerd dat de fiscale hervorming die wij nu, meer dan 2 jaar vóór de verkiezingen, willen doorvoeren een invloed zal hebben in 2001, 2002, 2003 en zelfs in 2004. Twee jaar vóór de verkiezingen nemen wij nieuwe maatregelen voor de hele legislatuur en misschien voor een jaar nadien. Dat is een groot verschil met de vorige regering, die net vóór de verkiezingen van 1999 besliste over een hervorming die ongeveer 1,2 miljard kost. Met onze hervorming rijven we over twee tot drie jaar 50 miljard minder belastinggeld van de burgers binnen. We hebben dus dezelfde redenering gevolgd, met name dat een fiscale hervorming bedoeld is voor de lange termijn en niet voor twee of drie jaar.

Ik begrijp de kritiek van de CVP niet dat onderhavige fiscale hervorming over twee of drie legislaturen wordt gespreid. Ons plan terzake ligt nu, twee jaar vóór de verkiezingen, vast, terwijl dat in 1999 pas twee maanden voor de verkiezingen het geval was.

02.15 Dirk Pieters (CVP): Mijnheer de voorzitter, sta me toe daarop te repliceren.

Mijnheer de minister, u gaat voorbij aan het feit dat u vandaag over een wet laat stemmen, terwijl zeer vele artikelen pas in 2003 of 2004 in werking zullen treden. Dat kan geenszins worden vergeleken met de beslissing om de indexering herin te voeren. Dat is een heel andere kwestie. Toen heeft de regering een maatregel genomen waarvan het effect mettertijd groter wordt. Dat is een duidelijk verschil. U zit er helemaal naast met

uw kritiek, mijnheer de minister. Ik stel alleen vast dat u onverbeterlijk koppig bent en de verdienste van de herindexering van de belastingschalen blijft claimen, terwijl u zeer goed weet dat zulks niet terecht is.

02.16 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, het is wel degelijk een goede vergelijking. Immers, we moeten elk jaar een nieuw koninklijk besluit over de bedrijfsvoorheffing nemen. Dat was vóór 1999 niet het geval. Nu moeten we ook elk jaar opnieuw een nieuw koninklijk besluit nemen voor de toepassing van de herindexering van de fiscale barema's in de bedrijfsvoorheffing. We volgen dus dezelfde redenering.

02.17 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, na de afsluiting van deze interessante en korte onderbreking geef ik u het totaal van het bedrag dat deze maatregelen de Staat kosten maar de belastingplichtigen opbrengen. De maatregelen die ik daarnet heb opgesomd, zullen bij het verstrijken van de legislatuur op jaarbasis een gunstig effect ressorteren van ongeveer 80 miljard frank voor alle belastingplichtigen samen. Met de hervorming van de personenbelasting die wij hier bespreken, is een budgettaire weerslag gemoeid van 134,5 miljard frank of 1,3% van het bruto binnenlands product. Dit komt neer op een vermindering van de personenbelasting met meer dan 10%. Samen met de afschaffing van de aanvullende crisisbelasting en de herindexering van de belastingschalen, wie ook het vaderschap moge hebben, zal deze hervorming voor gevolg hebben dat de fiscale druk met ongeveer 2% van het bruto binnenlands product zal worden verminderd. Het pakket aan fiscale maatregelen dient bijgevolg in zijn totaliteit te worden beschouwd. Het is evident dat omwille van budgettaire redenen de volledige fiscale hervorming niet ineens wordt doorgevoerd maar gespreid wordt in de tijd. Echter, de toename van het beschikbare inkomen van de gezinnen ingevolge de fiscale maatregelen die worden voorgesteld zal een positieve macro-economische weerslag hebben. De consumptie zal erdoor groeien. De productie zal erdoor groeien. Ook investeringen en werkgelegenheid en de initiële toename van de inkomens zouden nog kunnen worden verstrekt en er zal een multiplicatoreffect ontstaan.

Het Planbureau heeft berekend dat het BBP op middellange termijn met 0,8% zou toenemen en dat er op 6 jaar tijd 24.000 nieuwe jobs worden gecreëerd. Het terugverdieneffect voor de

overheidsfinanciën zou op middellange termijn ongeveer 20% van de oorspronkelijke kosten bedragen. Op kruissnelheid zou de financieringscapaciteit van de overheid, primair overschot min de interestlasten, 1,3% van BBP bedragen tegenover -1,6% voor het berekenen van de terugverdieneffecten. Het is niet meer dan normaal, het tegendeel zou u waarschijnlijk verwonderen, dat de VLD het voorliggende wetsontwerp, houdende de hervorming van de personenbelasting, ten volle steunt en ook zal goedkeuren met inbegrip van de vergroening van de fiscaliteit zonder verdere opmerkingen.

De **voorzitter**: De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

*De vergadering wordt gesloten om 12.55 uur.
Volgende vergadering woensdag 4 juli 2001 om 14.30 uur.*

La séance est levée à 12.55 heures. Prochaine séance le mercredi 4 juillet à 14.30 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

04-07-2001

09:32 uur

mercredi

04-07-2001

09:32 heures

INHOUD

Berichten van verhindering	1
<i>Sprekers: Didier Reynders</i> , minister van Financiën , <i>Yves Leterme</i> , voorzitter van de CVP-fractie, <i>Trees Pieters</i> , <i>Jean-Jacques Viseur</i>	
WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN	3
Wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting (1270/1 tot 7)	3
- Wetsvoorstel van de heren Yves Leterme en Dirk Pieters tot wijziging van artikel 132 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en artikel 61 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (169/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heer Georges Lenssen tot wijziging van artikel 38, eerste lid, 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (195/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (277/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Colette Burgeon c.s. tot aanvulling van artikel 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (323/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heren Dirk Pieters en Yves Leterme tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de inkomstenbelasting met het oog op de opheffing van de fiscale discriminatie van gehuwden (356/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van de heer Jozef Van Eetvelt tot wijziging van artikel 143 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (359/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot wijziging van verscheidene bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (398/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heer Servais Verherstraeten tot wijziging van artikel 133 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (413/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf tot wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (530/1 tot 3)	3
- Wetsvoorstel van mevrouw Fientje Moerman en de heren Aimé Desimpel en Georges Lenssen tot wegwerking van de discriminaties tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden op het vlak van de personenbelasting (600/1 en 2)	3
- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon, mevrouw Frieda Brepoels, de heer Danny Pieters en mevrouw Els Van Weert tot wijziging van de artikelen 104 en 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ten einde de reële kosten voor de kinderopvang aftrekbaar te maken (700/1 en 2)	4

SOMMAIRE

Excusés	1
<i>Orateurs: Didier Reynders</i> , ministre des Finances , <i>Yves Leterme</i> , président du groupe CVP , <i>Trees Pieters</i> , <i>Jean-Jacques Viseur</i>	
PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI	3
Projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques (1270/1 à 7)	3
- Proposition de loi de MM. Yves Leterme et Dirk Pieters modifiant l'article 132 du Code des impôts sur les revenus 1992 et l'article 61 de l'arrêté royal d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992 (169/1 et 2)	3
- Proposition de loi de M. Georges Lenssen modifiant l'article 38, alinéa 1er, 14°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (195/1 et 2)	3
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen mettant fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (277/1 et 2)	3
- Proposition de loi de Mme Colette Burgeon et consorts complétant l'article 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 (323/1 et 2)	3
- Proposition de loi de MM. Dirk Pieters et Yves Leterme modifiant diverses dispositions relatives à l'impôt sur le revenu, en vue de supprimer la discrimination fiscale frappant les personnes mariées (356/1 à 3)	3
- Proposition de loi de M. Jozef Van Eetvelt modifiant l'article 143 du Code des impôts sur les revenus 1992 (359/1 à 3)	3
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen modifiant diverses dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de mettre fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (398/1 et 2)	3
- Proposition de loi de M. Servais Verherstraeten modifiant l'article 133 du Code des impôts sur les revenus 1992 (413/1 et 2)	3
- Proposition de loi de Mme Simonne Creyf modifiant l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (530/1 à 3)	3
- Proposition de loi de Mme Fientje Moerman et MM. Aimé Desimpel et Georges Lenssen éliminant les discriminations entre personnes mariées et cohabitants non mariés en matière d'impôt des personnes physiques (600/1 et 2)	3
- Proposition de loi de M. Alfons Borginon, Mme Frieda Brepoels, M. Danny Pieters et Mme Els Van Weert modifiant les articles 104 et 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 afin d'instaurer la déductibilité des dépenses réelles pour garde d'enfant (700/1 et 2)	4

- Wetsvoorstel van de heer Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen en Erik Derycke tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, betreffende de invoering van een arbeidsbonus in de personenbelasting (903/1 en 2)	4	- Proposition de loi de MM. Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen et Erik Derycke modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne l'instauration d'un bonus-travail à l'impôt des personnes physiques (903/1 et 2)	4
- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon tot invoeging van een artikel 136bis in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (918/1 en 2)	4	- Proposition de loi de M. Alfons Borginon insérant un article 136bis dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (918/1 et 2)	4
- Wetsvoorstel van de heren Servais Verherstraeten en Dirk Pieters tot aanvulling van artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (1250/1 en 2)	4	- Proposition de loi de MM. Servais Verherstraeten et Dirk Pieters complétant l'article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992 (1250/1 et 2)	4
<i>Algemene bespreking</i>	4	<i>Discussion générale</i>	4
<i>Sprekers: Eric van Weddingen, rapporteur, Yves Leterme, voorzitter van de CVP-fractie, Marie-Thérèse Coenen, Hagen Goyvaerts, Jacques Chabot, Gérard Gobert, Fientje Moerman, Dirk Pieters, Didier Reynders, minister van Financiën</i>		<i>Orateurs: Eric van Weddingen, rapporteur, Yves Leterme, président du groupe CVP, Marie-Thérèse Coenen, Hagen Goyvaerts, Jacques Chabot, Gérard Gobert, Fientje Moerman, Dirk Pieters, Didier Reynders, ministre des Finances</i>	

PLENUMVERGADERING

van

WOENSDAG 04 JULI 2001

09:32 uur

SEANCE PLENIERE

du

MERCREDI 04 JUILLET 2001

09:32 heures

De vergadering wordt geopend om 10.04 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Berichten van verhindering

Ambtsplicht : Anne Barzin, Colette Burgeon
Gezondheidsredenen : Ferdy Willems
Europees Parlement : Olivier Maingain
NAVO : Denis D'Hondt

Federale regering

Guy Verhofstadt, eerste minister, Europees Parlement (Straatsburg)
Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen : gezondheidsredenen
Annemie Neyts-Uyttebroeck, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel : Europees Parlement (Straatsburg)
Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking : ambtsplicht

De **voorzitter**: Aangezien er geen regeringslid aanwezig is, schors ik de vergadering.

De vergadering wordt geschorst om 10.08 uur.

De vergadering wordt hervat om 10.45 uur.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, mogen wij weten waarom u niet aanwezig was bij de opening van de vergadering?

Minister **Didier Reynders** (*Frans*): Ik kan de Kamer hiervoor alleen mijn verontschuldigen aanbieden. Een agendaprobleem bracht mij in de war. Zowel in de Kamer als daarbuiten tracht ik altijd stipt te zijn. Ik werd pas vanmorgen, op een

La séance est ouverte à 10.04 heures par M. Herman De Croo, président.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Excusés

Devoirs de mandat : Anne Barzin, Colette Burgeon
Raisons de santé : Ferdy Willems
Parlement européen: Olivier Maingain
OTAN : Denis D'Hondt

Gouvernement fédéral

Guy Verhofstadt, premier ministre : Parlement européen (Strasbourg)
Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration : raisons de santé
Annemie Neyts-Uyttebroeck, secrétaire d'Etat au Commerce extérieur: Parlement européen (Strasbourg)
Eddy Boutmans, secrétaire d'Etat à la Coopération au développement : devoirs de mandat

Le **président**: Etant donné qu'aucun membre du gouvernement n'est présent, je suspends la séance.

La séance est suspendue à 10.08 heures.

La séance est reprise à 10.45 heures.

Le **président**: Monsieur le ministre, pourrait-on connaître la raison de votre absence lors de l'ouverture de la séance ?

Didier Reynders , ministre (*en français*) : Je ne peux que présenter mes excuses à la Chambre. C'est un problème d'agenda qui a provoqué cette confusion. Je m'efforce d'être toujours ponctuel, à la Chambre comme ailleurs. C'est ce matin, à Val

vergadering in Hertoginnedal, ingelicht over de plenaire vergadering van vanmorgen. Ik heb mij van daaruit zo snel mogelijk naar hier begeven.

Yves Leterme (CVP): Wij nemen daar akte van. Blijkbaar heeft de minister nog geen conclusies getrokken uit zijn dubieuze rol in het dossier van de ecotaksen.

Ik dring erop aan dat wij zo veel mogelijk gelegenheid krijgen om aan het debat deel te nemen. Binnen drie kwartier al is er Conferentie van de voorzitters. Dit is toch een belangrijk ontwerp.

Ik protesteer namens mijn fractie tegen de gebeurtenissen in de commissies Volksgezondheid en Sociale Zaken, voor de werkzaamheden bemoeilijkt werden door de gebrekkige aanwezigheid van de meerderheid. Het wetsontwerp, dat 182 artikelen bevat, ligt pas nu op de banken. Ik vraag de voorzitter om zijn gezag te doen gelden en voor een correct verloop van de commissievergaderingen te zorgen.

Trees Pieters (CVP): Vorige week werd de werkregeling afgesproken. Vorige woensdag zouden de teksten aan het Parlement zijn bezorgd, maar de commissieleden kregen pas deze ochtend een proefdruk. Op deze amendementen mag men niet werken, want ze moeten op de banken blijven liggen. Maar men verwacht wel dat de bespreking onmiddellijk kan worden aangevat.

Volgende week zou het wetsontwerp tweede pijler moeten besproken worden zonder dat we over de tekst zullen beschikken, want minister Vandenbroucke heeft engagementen aangegaan die nog voor het reces volbracht moeten worden. Ik vraag dat de voorzitter de commissie van Volksgezondheid en van Sociale Zaken onmiddellijk schorst!

De **voorzitter:** Een commissie kan geen onbestaande teksten bespreken. De minister kan wel een inleiding geven, wanneer de leden over een proefdruk beschikken. Ik zal tijdens de Conferentie van voorzitters deze zaak bespreken.

Jean-Jacques Viseur (PSC): Ik bevestig wat mevrouw Pieters net heeft gezegd. Omdat de betrokken milieus kennis hebben kunnen nemen van de tekst, gaat de minister er bovendien maar van uit dat ook het Parlement ze heeft kunnen inzien ! En als we geen quorum hebben omdat er niet genoeg leden van de meerderheid aanwezig zijn, doen we tegenwoordig blijkbaar maar voort alsof er niets aan de hand is ! Tenzij de oppositie

Duchesse, que j'ai été averti de la séance de ce matin. J'y participais à une réunion que j'ai quittée pour rejoindre la Chambre au plus vite.

Yves Leterme (CVP): Nous en prenons acte. Il semblerait que le ministre n'ait pas encore tiré la leçon de son rôle ambigu dans le dossier des écotaxes.

Nous devons pouvoir pleinement participer au débat. La Conférence des Présidents devrait débiter dans trois quarts d'heure, alors que nous traitons tout de même un projet important.

Au nom de mon groupe, je m'insurge contre le déroulement de la réunion de la commission de la Santé publique et des Affaires Sociales, où les travaux ont souffert de l'absentéisme de la majorité. Le projet de loi qui compte pas moins de 182 articles n'a été déposé sur les bancs qu'aujourd'hui. Je demande au Président de faire valoir son autorité et d'assurer le bon déroulement des réunions de commission.

Trees Pieters (CVP): Nous nous étions mis d'accord sur l'ordre des travaux la semaine dernière. Les documents devaient être transmis au Parlement mercredi dernier. Mais c'est ce matin seulement que les commissaires en ont reçu une épreuve. On ne peut pas travailler sur les documents en question étant donné qu'ils doivent rester sur les bancs. Or, nous sommes censés entamer la discussion aujourd'hui.

La semaine prochaine, nous devons examiner le projet de loi relatif au deuxième pilier sans disposer du texte, pour la simple raison que le ministre Vandenbroucke a encore des engagements à honorer avant les vacances parlementaires. Je demande que le Président suspende immédiatement la réunion de la commission de la Santé publique et des Affaires sociales !

Le **président:** Une commission ne saurait examiner des textes qui n'existent pas. Le ministre peut toutefois faire un exposé introductif lorsque les membres disposent d'une épreuve. Je soulèverai ce point à la conférence des présidents.

Jean-Jacques Viseur (PSC): Je confirme les propos de Mme Pieters. De plus, le ministre considère que, comme les milieux intéressés ont eu connaissance du texte, le Parlement les connaît aussi ! En outre, la pratique devient que, quand le quorum n'est pas atteint du fait de la présence de la majorité en nombre insuffisant, on continue à travailler comme si de rien n'était ! Il faudrait plutôt suspendre les travaux, sauf accord de l'opposition.

zich niet verzet tegen de gang van zaken, zouden we de werkzaamheden net moeten opschorten. Ik zou willen dat de voorzitter de commissievoorzitters op hun verplichtingen wijst.

De **voorzitter**: Uw interpretatie is de juiste, mijnheer Viseur. Zodra een commissie vaststelt dat het quorum niet aanwezig is, moet de voorzitter de vergadering schorsen. Ik zal de commissievoorzitters op hun elementaire plichten wijzen.

Hoe dan ook zal ik de vergadering voortaan een halfuur schorsen, ongeacht welk regeringslid op zich laat wachten. Het is mijn taak de waardigheid van de Assemblée te doen respecteren.

Wetsontwerpen en wetsvoorstellen

01 Wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting (1270/1 tot 7)

- Wetsvoorstel van de heren Yves Leterme en Dirk Pieters tot wijziging van artikel 132 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en artikel 61 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (169/1 en 2)
- Wetsvoorstel van de heer Georges Lenssen tot wijziging van artikel 38, eerste lid, 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (195/1 en 2)
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (277/1 en 2)
- Wetsvoorstel van mevrouw Colette Burgeon c.s. tot aanvulling van artikel 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (323/1 en 2)
- Wetsvoorstel van de heren Dirk Pieters en Yves Leterme tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de inkomstenbelasting met het oog op de opheffing van de fiscale discriminatie van gehuwden (356/1 tot 3)
- Wetsvoorstel van de heer Jozef Van Eetvelt tot wijziging van artikel 143 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (359/1 tot 3)
- Wetsvoorstel van mevrouw Alexandra Colen tot wijziging van verscheidene bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, tot opheffing van de fiscale discriminatie van gezinnen van gehuwden (398/1 en 2)
- Wetsvoorstel van de heer Servais Verherstraeten tot wijziging van artikel 133 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (413/1 en 2)
- Wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf tot wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (530/1 tot 3)
- Wetsvoorstel van mevrouw Fientje Moerman en

Je souhaite que M. le Président rappelle leurs obligations aux présidents de commissions.

Le **président**: Votre interprétation est la bonne, Monsieur Viseur. Dès qu'une commission constate l'absence de quorum, le président doit suspendre les travaux. Je rappellerai aux présidents des commissions leurs devoirs élémentaires.

Ceci dit, quel que soit le membre du gouvernement absent, je suspendrai désormais la séance pour une demi-heure. Je suis là pour faire respecter la dignité de l'Assemblée. L'incident est clos.

Projets et propositions de loi

01 Projet de loi portant réforme de l'impôt des personnes physiques (1270/1 à 7)

- Proposition de loi de MM. Yves Leterme et Dirk Pieters modifiant l'article 132 du Code des impôts sur les revenus 1992 et l'article 61 de l'arrêté royal d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992 (169/1 et 2)
- Proposition de loi de M. Georges Lenssen modifiant l'article 38, alinéa 1er, 14°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (195/1 et 2)
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen mettant fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (277/1 et 2)
- Proposition de loi de Mme Colette Burgeon et consorts complétant l'article 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 (323/1 et 2)
- Proposition de loi de MM. Dirk Pieters et Yves Leterme modifiant diverses dispositions relatives à l'impôt sur le revenu, en vue de supprimer la discrimination fiscale frappant les personnes mariées (356/1 à 3)
- Proposition de loi de M. Jozef Van Eetvelt modifiant l'article 143 du Code des impôts sur les revenus 1992 (359/1 à 3)
- Proposition de loi de Mme Alexandra Colen modifiant diverses dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de mettre fin à la discrimination fiscale dont font l'objet les couples mariés (398/1 et 2)
- Proposition de loi de M. Servais Verherstraeten modifiant l'article 133 du Code des impôts sur les revenus 1992 (413/1 et 2)
- Proposition de loi de Mme Simonne Creyf modifiant l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (530/1 à 3)
- Proposition de loi de Mme Fientje Moerman et MM. Aimé Desimpel et Georges Lenssen éliminant les discriminations entre personnes mariées et cohabitants non mariés en matière

de heren Aimé Desimpel en Georges Lenssen tot wegwerking van de discriminaties tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden op het vlak van de personenbelasting (600/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon, mevrouw Frieda Brepoels, de heer Danny Pieters en mevrouw Els Van Weert tot wijziging van de artikelen 104 en 113 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ten einde de reële kosten voor de kinderopvang aftrekbaar te maken (700/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen en Erik Derycke tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, betreffende de invoering van een arbeidsbonus in de personenbelasting (903/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Alfons Borginon tot invoeging van een artikel 136bis in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (918/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heren Servais Verherstraeten en Dirk Pieters tot aanvulling van artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (1250/1 en 2)

Algemene bespreking

De algemene bespreking is geopend.

01.01 Eric van Weddingen, rapporteur: De commissie besprak het wetsontwerp op 6, 12, 19, 21, 25 en 27 juni. De minister heeft onze belastingdruk andermaal in de Europese context geplaatst: onze globale belastingdruk, deze op inkomsten uit arbeid en de fiscale en parafiscale druk op arbeid, is het grootst. De minister stipte nog aan dat de regering een strategie heeft ontwikkeld in zes stappen, met name de belastingstop, de indexering van de belastingschalen, de afschaffing van de crisisbijdrage, de verlaging van de bedrijfsvoorheffing, de belastinghervorming en de fiscale convergentie met de buurlanden.

De belastinghervorming berust op vier krachtlijnen, met name de vermindering van de belastingdruk op de inkomsten uit arbeid, de neutraliteit ten opzichte van de samenlevingsvorm, een gunstiger stelsel voor kinderen ten laste en een vergroening van de fiscaliteit.

De uitvoeringsmaatregelen van deze vier krachtlijnen stoelen op veertien punten.

Tot slot onderstreepte de minister het belang van de hervorming, waarmee zo'n 134,5 miljard frank gemoeid is. Aan de hand van tabellen toonde minister Reynders aan dat de belastingdruk tussen 1999 en 2006 merkbaar, meer bepaald met zo'n

d'impôt des personnes physiques (600/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Alfons Borginon, Mme Frieda Brepoels, M. Danny Pieters et Mme Els Van Weert modifiant les articles 104 et 113 du Code des impôts sur les revenus 1992 afin d'instaurer la déductibilité des dépenses réelles pour garde d'enfant (700/1 et 2)

- Proposition de loi de MM. Peter Vanvelthoven, Dirk Van der Maelen et Erik Derycke modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne l'instauration d'un bonus-travail à l'impôt des personnes physiques (903/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Alfons Borginon insérant un article 136bis dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (918/1 et 2)

- Proposition de loi de MM. Servais Verherstraeten et Dirk Pieters complétant l'article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992 (1250/1 et 2)

Discussion générale

La discussion générale est ouverte.

01.01 Eric van Weddingen, rapporteur: La commission a examiné le projet de loi les 6, 12, 19, 21, 25 et 27 juin. Le ministre a replacé notre pression fiscale dans le contexte européen : elle est la plus forte pour la pression fiscale totale, la pression fiscale sur les revenus du travail et la pression fiscale et para-fiscale sur le travail. Le ministre a précisé que le gouvernement a prévu une stratégie en six étapes, à savoir le stop fiscal, l'indexation des barèmes, la suppression de la contribution de crise, la réduction du précompte professionnel, la réforme fiscale et la convergence fiscale avec les pays voisins.

La réforme fiscale repose sur quatre axes : la diminution de la pression fiscale sur les revenus du travail, la neutralité en matière de choix de vie, l'amélioration de la prise en compte des enfants à charge et une fiscalité plus écologique.

Les mesures d'exécution de ces quatre axes reposent sur quatorze points.

En conclusion, le ministre a souligné l'importance de la réforme, qui aura un impact de quelque 134,5 milliards. Il a démontré, à l'aide de tableaux, que la pression fiscale baissera de façon considérable entre 1999 et 2006, soit de 24,6 %. Il a rappelé la

24,6%, zal dalen. Hij wees op de volledige aftrekbaarheid van de kosten voor opvang van kinderen van minder dan drie jaar, en hoopte deze maatregel te kunnen uitbreiden tot oudere kinderen.

Er werd een zeer uitvoerige algemene bespreking gehouden, waarin de leden van de onderscheiden fracties hun standpunt over het wetsontwerp hebben kunnen uiteenzetten. Indieners van toegevoegde wetsvoorstellen hebben hun argumenten toegelicht.

De heer Chabot toonde zich tevreden over de maatregelen waarmee de fiscale neutraliteit ten opzichte van de samenlevingsvorm wordt gegarandeerd en over de invoering van een belastingkrediet voor de laagste inkomens. Met de gefaseerde uitvoering van de hervorming wordt tegemoet gekomen aan de prioriteiten van de PS. Dankzij de bepalingen inzake de inning wordt komaf gemaakt met de bestaande, nagenoeg inhumane regeling

De heer Tavernier herinnerde eraan dat de fiscaliteit ten grondslag ligt aan ons sociaal-economisch systeem. Hij is van oordeel, dat de belastingvermindering aanzienlijker had kunnen zijn via een compensatie van deze laatste door andere belastingen.

De heer Leterme was dan weer van mening dat voor deze hervorming het einde van de zittingsperiode niet mag worden overschreden en is verbaasd dat de socialisten en de groenen meewerken aan een hervorming die in zijn ogen te liberaal getint is.

Wat de neutraliteit inzake de samenlevingsvorm betreft, beklemtoonde hij de discriminatie waarvan de gehuwde koppels het slachtoffer zijn.

De heer Pinxten meende dat de maatregel betreffende het woon-werkverkeer ontoereikend is.

De heer Desimpel was tevreden met het ontwerp dat volgens hem een gunstig effect zal sorteren op onze economie en verzoekt de regering een hervorming van de vennootschapsbelasting door te voeren.

Een aantal sprekers hadden hun twijfels omtrent de budgettaire haalbaarheid van de hervorming en de consequenties ervan voor de gemeentefinanciën. Er werden zesentwintig amendementen ingediend, waarvan er vijf werden aanvaard, en het wetsontwerp werd na een tweede lezing aangenomen met 8 stemmen en 3 onthoudingen. *(Applaus op alle banken)*

01.02 Yves Leterme (CVP): Ik stel op de eerste plaats vast dat de belangstelling voor dit debat in

déductibilité des frais de garde pour les enfants de moins de 3 ans et espère étendre cette mesure aux enfants plus âgés.

La discussion générale a été très fouillée, et les membres des différents groupes politiques ont pu faire part de leur position au sujet du projet de loi. Certains auteurs de propositions de loi jointes au débat ont fait valoir leurs arguments.

M. Chabot s'est dit satisfait des mesures garantissant la neutralité fiscale des choix de vie et de l'instauration d'un crédit d'impôt pour les revenus les plus faibles. Le phasage de la réforme rencontre les priorités du PS et les dispositions en matière de recouvrement mettent fin au régime quasi inhumain préexistant. Le régime inhumain actuel disparaîtra grâce aux dispositions relatives au prélèvement.

M. Tavernier rappelle que la fiscalité est à la base de notre système socio-économique et estime que la réduction des impôts aurait pu être plus importante via une compensation de celle-ci par d'autres impôts.

M. Leterme estime quant à lui que, pour cette réforme on ne peut aller au-delà du terme de la législature et s'étonne que les socialistes et les écologistes aient participé à une telle réforme, trop libérale à ses yeux. Quant à la neutralité, en matière de choix de vie, il insiste sur la discrimination dont les couples mariés sont les victimes.

M. Pinxten considère que la mesure relative aux déplacements entre le domicile et le lieu du travail est insuffisante.

M. Desimpel se réjouit du projet qui, selon lui, aura des répercussions favorables sur notre économie et invite le gouvernement à procéder à une réforme de l'impôt des sociétés.

Certains intervenants se sont inquiétés de la faisabilité budgétaire de la réforme et de son impact sur les finances communales. Vingt-six amendements furent déposés, dont cinq furent retenus, et le projet fut adopté en seconde lecture par 8 voix et 3 abstentions. *(Applaudissements sur tous les bancs)*

01.02 Yves Leterme (CVP): Avant tout, je constate que l'intérêt manifesté pour ce débat en séance

plenaire zitting bijzonder ontgoochelend is. Zo is de VLD – op de kamervoorzitter na – volledig afwezig. Dit is jammer, want dit belangrijk ontwerp verdient beter.

De CVP is natuurlijk niet gekant tegen een belastinghervorming. In de jaren '80 en '90 heeft de bevolking uit noodzaak de buikriem moeten aanhalen: de grote staatsschuld liet geen ruimte voor een aanpassing van de fiscaliteit.

De CVP heeft zelf een wetgevend initiatief genomen met het oog op een belastinghervorming, een wetsvoorstel dat op kruissnelheid de Staat zelfs minder zou kosten dan het ontwerp van de regering.

De CVP-fractie heeft constructief meegewerkt op basis van het eigen wetsvoorstel. Een aantal van onze voorstellen werden trouwens overgenomen door de meerderheid. Toch zullen we deze belastinghervorming niet goedkeuren, omdat we niet akkoord gaan met de invulling van de belastingverlaging.

Deze belastinghervorming illustreert dat deze regering een belovende macht is, veeleer dan een uitvoerende. De aangekondigde belastingverlaging, op kruissnelheid 134 miljard, bedraagt tegen half 2003 of op het einde van deze regeerperiode slechts 25,7 miljard. Ook begrotingsminister Vande Lanotte verklaarde vorige week in *Knack* dat lastenverlagingen na deze regeerperiode zullen worden toegekend afhankelijk van de economische omstandigheden.

Volgend punt van kritiek is dat de daling van de fiscale druk op arbeid niet wordt gerealiseerd, wat in tegenspraak is tot de belofte in de regeringsverklaring. In deze legislatuur krijgen de burgers amper een derde terug van wat de Staat aan extra inkomsten incasseert, onder meer via de toegenomen personenbelasting. De globale fiscale druk is inmiddels al gestegen van 28,6 procent tot 28,8 procent van het bruto binnenlands product. De fiscale druk op arbeid is onder deze regering zelfs nog meer gestegen dan de globale fiscale druk, met name met 0,4 procent!

Dit ontwerp komt ook niet neer op een vereenvoudiging van de fiscaliteit, terwijl ook dit een expliciete ambitie was van de regering.

Het systeem van de korven in de aftrekposten wordt niet gerealiseerd. Een vereenvoudiging kan alleen wanneer er budgettaire ruimte is. Hier wordt dus

plénière est particulièrement décevant. Hormis le président de la Chambre, aucun membre du VLD n'est présent. C'est regrettable car ce sujet important mérite mieux.

Le CVP n'est de toute évidence pas opposé à une réforme fiscale. Au cours des années 1980 et 1990, la population a dû se serrer la ceinture par nécessité: l'ampleur de la dette publique ne laissait aucune marge pour adapter la fiscalité.

Le CVP a lui-même pris une initiative législative de réforme fiscale. Une fois la vitesse de croisière atteinte, cette proposition aurait même moins coûté à l'Etat que le projet actuel du gouvernement.

Se fondant sur sa propre proposition de loi, le CVP a collaboré dans un esprit constructif au texte présenté. Certaines de nos propositions ont d'ailleurs été retenues par la majorité. Néanmoins, nous n'adopterons pas cette réforme fiscale parce que nous ne pouvons marquer notre accord sur la mise en oeuvre concrète de la diminution des impôts.

Cette réforme fiscale est l'illustration parfaite de ce que ce gouvernement est bien plus un pouvoir « de promesses » qu'un pouvoir exécutif. La réduction des impôts, qui atteindra 134 milliards en vitesse de croisière, ne se montera qu'à 25,7 milliards en 2003, à la fin de cette législature. La semaine dernière, M. Vande Lanotte, le ministre du Budget, a d'ailleurs déclaré, dans l'hebdomadaire « *Knack* » qu'après cette législature, les diminutions de charges seraient accordées en fonction des circonstances économiques.

Une autre de mes critiques concerne l'absence de concrétisation de la baisse de la pression fiscale sur le travail alors que cette promesse figurait dans la déclaration gouvernementale. Au cours de cette législature, les citoyens ne reçoivent en retour qu'un tiers des recettes supplémentaires que l'Etat a encaissées, notamment par le biais de l'augmentation du produit de l'impôt des personnes physiques. Dans l'intervalle, la pression fiscale globale est passée de 28,6% à 28,8% du produit intérieur brut. Sous ce gouvernement, la pression fiscale sur le travail a même augmenté plus que la pression fiscale globale, à savoir de 0,4% !

Ce projet de loi n'équivaut pas à une simplification de la fiscalité, alors qu'il s'agissait d'une ambition explicite du gouvernement.

Le système des corbeilles en matière de postes déductibles n'est pas réalisé. Pour être mise en oeuvre, une simplification requiert un espace

een kans gemist. Deze hervorming maakt ons belastingstelsel zelfs complexer, bijvoorbeeld met het belastingkrediet.

Deze hervorming wordt ook niet aangegrepen om aan beleidsbijsturing te doen, bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit. De ecologische fiscaliteit, krachtlijn 4, is goed voor slechts 1,5 miljard frank. Zelfs in het dossier van de ecotaksen heeft deze minister bepaalde maatregelen teruggedroefd.

Het ontwerp is ook niet kindvriendelijk. De minister is bijvoorbeeld niet ingegaan op ons voorstel om de kosten voor kinderopvang volledig fiscaal aftrekbaar te maken.

Voorzitter: Paul Tant.

Voor de CVP is het belangrijkste punt van kritiek dat de fiscale discriminaties ten nadele van de gehuwden niet worden weggewerkt. Ook hierover had de regering nochtans ronkende verklaringen afgelegd, maar de werkelijkheid is in dit ontwerp plots veel minder indrukwekkend.

De CVP vindt dit wegwerken van de fiscale discriminaties ten nadele van de gehuwden nochtans prioritair. Het fenomeen van het ongehuwd samenwonen en van de jonge eenpersoonsgezinnen is vrij recent: deze trend heeft vooral sinds begin jaren '80 aan belang gewonnen. De fiscaliteit was op dat moment niet voorbereid op deze ingrijpende maatschappelijke realiteit.

De CVP plaatste dit probleem als eerste op de agenda, in de jaren '80. De laatste belastinghervorming van 1988 onder CVP-impuls heeft de fiscale discriminatie van gehuwden grotendeels weggewerkt, in termen van 2000 gaat het om 203 miljard op jaarbasis. De grootste weg van het traject werd toen afgelegd. Zelfs eind jaren negentig werd in budgettair moeilijke omstandigheden een bescheiden stap genomen, door het belastingvrij minimum met 1.000 frank te verhogen.

Ondanks de budgettaire ruimte, maakt deze regering geen werk van de wegwerking van de fiscale discriminatie van gehuwden. De maatregel die daarop betrekking heeft, wordt pas in 2003 effectief, voor het povere bedrag van 3 miljard. Het is duidelijk geen prioriteit voor deze regering. Uit de

budgettaire suffisant. On est passé à côté de cette opportunité. Cette réforme complique même notre système fiscal, en matière de crédit d'impôt par exemple.

Cette réforme n'a pas été mise à profit pour adapter la politique en ce qui concerne par exemple la fiscalité. La fiscalité écologique, ligne directrice n° 4, ne représente que 1,5 milliards de francs. Même dans le dossier des écotaxes, le ministre a annulé certaines mesures.

Ce projet de loi n'est guère favorable aux enfants. Le ministre n'a par exemple pas accepté notre proposition visant à permettre une déduction fiscale totale des frais de garde des enfants.

Président: Paul Tant.

Pour le CVP, le point de critique principal est que les discriminations fiscales au préjudice des personnes mariées ne sont pas supprimées. Pourtant, dans ce domaine aussi, le gouvernement avait fait des déclarations fracassantes, mais quand on examine le présent projet, on s'aperçoit qu'elles sont retombées comme un soufflé.

Or, le CVP juge quant à lui prioritaire de supprimer ces discriminations fiscales au détriment des couples mariés. La cohabitation hors mariage et les ménages d'une seule personne sont des phénomènes relativement récents dans la mesure où cette tendance a surtout commencé à se faire sentir depuis le début des années quatre-vingts. A ce moment-là, la fiscalité n'était pas préparée à cette mutation sociale radicale.

Le CVP a été le premier à inscrire ce problème à l'ordre du jour dans les années quatre-vingts. La dernière réforme fiscale de 1988, réalisée sous l'impulsion du CVP, a supprimé en grande partie la discrimination fiscale des personnes mariées. Si on chiffrait cette réforme sur la base des données de l'année 2000, elle équivaldrait à un montant de 203 milliards sur base annuelle. Nous avons alors parcouru la plus grande partie du chemin. Même à la fin des années nonante, alors que la situation budgétaire était difficile, nous avons franchi une petite étape supplémentaire dans cette voie en relevant de 1.000 francs le plafond en deçà duquel les revenus sont exonérés.

En dépit de la marge budgétaire dont il dispose, le gouvernement actuel ne s'emploie pas à supprimer la discrimination fiscale des couples mariés. La mesure qui s'y rapporte ne sera effective qu'en 2003 et ne se chiffrera qu'à 3 milliards. Manifestement, cette réforme n'est pas une priorité

verklaringen van de begrotingsminister blijkt bovendien dat de minste economische conjunctuurwijziging de gehuwden zal treffen.

De regering behoudt een aantal discriminaties ten nadele van de gehuwden. Sommige maatregelen worden zelfs nog meer discriminatoir. Een aantal belastingverminderingen worden nog steeds per gezin berekend. Dat geldt echter niet voor de nieuwe brugpensioenen, waar de cumulatie blijft gelden.

Een ander punt betreft artikel 154 van het WIB. Daardoor worden de inkomsten van beide echtgenoten samengeteld, wat zeer nadelig is voor personen die beiden een klein pensioen genieten. Er blijft onder meer een discriminatie tussen ongehuwden en gehuwden die een inkomen hebben van 430.000 frank. In het eerste geval betalen ze geen belasting, terwijl de gehuwden meer dan 10.000 frank belasting betalen. Er zijn nog dergelijke voorbeelden die vooral de lagere inkomens treffen.

Ook al is de CVP geenszins gekant tegen het principe van de belastinghervorming, toch zijn de geciteerde punten van kritiek op het regeringsontwerp voor ons fundamenteel. We zullen dan ook dit wetsontwerp niet goedkeuren. *(Applaus van de CVP)*

01.03 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Als kritische maatstaf bij de lezing van dit ontwerp neem ik een advies dat in april werd uitgebracht betreffende de discriminaties tussen mannen en vrouwen, advies dat aan de bespreking niet kon worden toegevoegd. In de tekst worden terzake verbeteringen voorgesteld en men kan zich enkel verheugen over de afschaffing van een aantal discriminerende maatregelen. Zo werd het gehele artikel 394, WIB 92 herschreven om rekening te houden met de nieuwe gebruikte terminologie en de gelijkschakeling tussen echtgenoten en wettelijke samenwonenden. De ingewikkelde omschrijving "inkomsten van een van de echtgenoten die voor de zetting van die belasting als persoonlijk verworven zijn aangemerkt", wordt gewoon vervangen door "het belastbare inkomen van een van de echtgenoten". Deze wijzigingen gaan in vanaf aanslagjaar 2005 (artikel 56, B).

De vragen betreffende het passief en de personen die nog fiscale schulden uit het verleden moeten betalen, blijven onbeantwoord. Ik hoop dat terzake een verjaring wordt overwogen.

pour la coalition arc-en-ciel. En outre, les déclarations du ministre du budget font apparaître que la moindre fluctuation de la conjoncture économique affectera les ménages.

Le gouvernement maintient un certain nombre de discriminations à l'égard des couples mariés. Certaines mesures sont même encore plus discriminatoires qu'avant. Plusieurs réductions d'impôts continueront à être calculées par ménage. Toutefois, cela ne vaut pas pour les nouvelles prépensions, pour lesquelles le cumul est maintenu.

Un autre point concerne l'article 154 du Code des impôts sur les revenus, en vertu duquel les revenus des époux sont additionnés, ce qui est particulièrement dommageable pour les personnes bénéficiant toutes deux d'une pension modeste. Il subsiste également une discrimination entre les couples non mariés et les couples mariés dont les revenus ne dépassent pas 430.000F. Les premiers ne paient pas d'impôts alors que les seconds en paient pour un montant supérieur à 10.000 francs. Je pourrais citer d'autres exemples de discriminations frappant essentiellement les bas revenus.

Le CVP n'est nullement opposé au principe d'une réforme de l'impôt, mais considère les objections qu'il a formulées au sujet du présent projet de loi comme fondamentales. Nous n'avons dès lors pas l'intention d'adopter ce projet. *(Applaudissements sur les bancs du CVP)*

01.03 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Je prendrai comme base de lecture critique du présent projet, un avis, rendu en avril dernier, sur les discriminations entre hommes et femmes, avis qui n'a pu être joint à la discussion. A cet égard, des avancées sont proposées dans le texte et il faut se féliciter de la suppression de certaines mesures discriminatoires directes. C'est ainsi que l'article 394, CIR 92 a été entièrement réécrit afin de tenir compte de la nouvelle terminologie utilisée et de l'égalité de traitement fiscal des conjoints et des cohabitants légaux. Le concept compliqué de « revenus de l'un des conjoints qui, pour l'établissement de cet impôt, sont considérés comme personnellement recueillis » est remplacé par celui de « revenu imposable de l'un des conjoints ». Ces modifications entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2005 (article 56 B).

Toutefois, il restera la question du passif et des personnes encore soumises au paiement des dettes fiscales du passé. Je souhaite qu'une solution de prescription soit envisagée.

Inzake de belastingkredieten en de aftrekbaarheid van de kosten voor kinderen ten laste dient nog heel wat *gender*-analyse te worden verricht.

Voor de decumulatie van de inkomsten van kinderen zijn al positieve oplossingen gevonden, voor de onderhoudsuitkeringen nog niet.

De formule van het huwelijksquotiënt wordt uitgebreid tot alle samenlevingsvormen. De vrouwenorganisaties hameren er echter op dat de vrouwen het slachtoffer blijven van discriminatie. Dit dient te worden onderzocht. Ik hoop dat de werkgroep ad hoc rekening zal houden met het terzake uitgebrachte advies. (*Applaus bij Agalev-Ecolo*)

01.04 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): De hervorming van de personenbelasting werd vorig jaar op 28 augustus in de aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen, met veel bombarie aangekondigd. De meerderheidspartijen probeerden mekaar met allerlei ronkende beloften de loef af te steken, waarbij de uiteenlopende eisen van liberalen, groenen en socialisten moesten verzoend worden.

Het ontwerp dat deze belastinghervorming inhoudt, wordt vandaag besproken. Wat opvalt is de timing van de hervorming. Na de vloedgolf aan beloften ziet het er naar uit dat de realisatie hiervan blijkbaar alleen maar mogelijk is indien allerlei maatregelen ver naar de toekomst worden verschoven. Nogal wat maatregelen overschrijden zelfs de grens van de huidige legislatuur.

De uitvoering van de lichtgroene maatregelen en het belastingkrediet komen eerst aan bod. De maatregelen inzake woon-werk-verkeer, goed voor slechts 1,5 miljard, moeten de groenen paaien. Het belastingkrediet, een tegemoetkoming aan de laagste inkomens, is een goede maatregel. Het belastingkrediet wordt echter pas toegekend na het afsluiten van de aangifte en de effecten zullen pas na 2 à 3 jaar voelbaar zijn, dus wanneer de gezinssituatie waarschijnlijk al gewijzigd is. Bovendien maakt het belastingkrediet het belastingstelsel nog complexer.

Het wegwerken van de fiscale discriminatie van gehuwden komt pas in 2003 aan bod en slechts voor een bedrag van 3 miljard. Het huwelijk is op fiscaal vlak een nadelig stelsel. Het aantal samenwonenden stijgt. Een fiscale bestraffing voor een morele keuze lijkt ons onhoudbaar. Het kan dan ook niet dat de effecten van de maatregel om de fiscale discriminatie weg te werken pas in 2004,

Il y a encore beaucoup à faire en matière d'analyse de genre pour les crédits d'impôts et pour la déductibilité des frais pour enfants à charge.

Des solutions positives sont trouvées pour le décumul des jeunes, ce qui n'est pas encore le cas pour les pensions alimentaires.

La formule du quotient conjugal est étendue à toutes les formes de vie en commun, mais toutes les organisations de femmes insistent sur la discrimination qui existe encore en la matière au détriment des femmes. Il y a là une étude à mener. J'espère que le groupe de travail ad hoc tiendra compte de l'avis émis en la matière. (*Applaudissements sur les bancs d'Écolo-Agalev*)

01.04 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): La réforme de l'impôt des personnes physiques a été annoncée tambour battant le 28 août, à la veille des élections communales. Les partis de la majorité se sont livrés à une surenchère de promesses tout en tentant de concilier les exigences divergentes des libéraux, des verts et des socialistes.

Nous discutons aujourd'hui du projet de loi qui a pour objet cette réforme des impôts. Le calendrier de cette réforme est assez étonnant. Il semble que les nombreuses promesses ne pourront être tenues qu'à condition que la mise en oeuvre d'une série de mesures soit reportée à plus tard, et pour certaines même au-delà de la présente législature.

Les mesures vert tendre et le crédit d'impôt seront les premiers éléments à être concrétisés. Les mesures en matière de déplacements domicile - lieu de travail représentent 1,5 milliard de francs et sont destinées à amadouer les verts. Le crédit d'impôt, instauré au profit des revenus les plus bas, est une bonne mesure. Mais le crédit d'impôt ne sera octroyé qu'après la clôture de la déclaration et les effets ne s'en feront sentir qu'après 2 ou 3 ans, lorsque la situation du ménage aura donc probablement changé. En outre, le crédit d'impôt complique encore davantage notre système fiscal.

La mesure tendant à éliminer la discrimination fiscale dont les couples mariés sont victimes n'entrera en vigueur qu'en 2003 et ne représentera que 3 milliards de francs. Le mariage est un système fiscalement désavantageux. Le nombre de cohabitants augmente. Nous estimons qu'il est inacceptable que des personnes soient fiscalement sanctionnées pour le choix moral qu'elles ont fait. Il

in de volgende regeerperiode, voelbaar zullen zijn.

est donc inacceptable que les effets de la mesure visant à éliminer la discrimination fiscale ne produiront leurs effets qu'en 2004 c'est-à-dire, au cours de la prochaine législature.

De fiscale discriminatie voor gehuwden wordt geraamd op zo'n 70 miljard; de inspanningen die de regering ter zake wil doen, zijn volstrekt onvoldoende. Deze hervorming is niet voor iedereen een verbetering, sommige categorieën zullen er zelfs op achteruit gaan, voor andere zit er niet meer in dan een magere status quo.

La discrimination fiscale dont sont victimes les couples mariés correspond, selon les estimations, à quelque 70 milliards de francs. Les efforts fournis par le gouvernement en cette matière ne constituent pas une amélioration pour tous les contribuables concernés, certaines catégories accusant même un recul et d'autres devant se contenter d'un statut quo.

Ondertussen is er nog altijd te weinig gedaan aan de overdreven complexiteit van ons fiscaal stelsel. Deze hervorming is op dit vlak zeker een gemiste kans: er is geen sprake van een eenvoudiger, een transparanter belastingstelsel.

Dans l'intervalle, les mesures prises en vue de remédier à la complexité de notre régime fiscal sont toujours insuffisantes. Sous cet angle, la présente réforme constitue une occasion manquée puisqu'elle n'a en rien simplifié, ni rendu plus transparent notre régime fiscal.

Ander gevaar is de dreiging van een verhoging van de gemeentebelastingen. Heel wat gemeenten staat het water aan de lippen, zodat ze als laatste redmiddel naar de verhoging van hun gemeentebelastingen moeten grijpen. Op die manier zou het effect van de belastinghervorming wel eens helemaal kunnen verloren gaan voor de burger.

Le risque d'augmentation des taxes communales constitue un autre danger. Bon nombre de communes connaissent d'énormes difficultés et n'auront d'autre recours que d'augmenter les taxes communales. Pour les contribuables, cette situation risque d'annuler le bénéfice de la réforme fiscale.

Indien de uitgaven stijgen met 1,5 procent, dan is de belastingverhoging haalbaar; stijgen ze met 1,8 procent, dan komt er in 2003 een tekort van 20 miljard. De toestand is echter niet zo rooskleurig. De primaire uitgaven in de sociale zekerheid stijgen sterk en de begroting gaat uit van een te optimistische economische groei. Er zal dan ook een strikt uitgavenbeleid nodig zijn. De gevolgen zullen voor de volgende regeerperiode zijn. Wie zal dan de moed hebben besparingen door te voeren?

Si les dépenses augmentent de 1,5 pour cent, la réduction fiscale pourra être mise en œuvre. Si cette augmentation est de 1,8 pour cent, nous serons confrontés, en 2003, à un déficit de 20 milliards de francs. En réalité, la situation n'est pas aussi encourageante qu'il y paraît. Les dépenses primaires de sécurité sociale augmentent fortement et le budget est fondé sur des prévisions de croissance économique trop optimistes. Il conviendra donc de mener une politique rigoureuse en matière de dépenses. Les conséquences se feront sentir au cours de la prochaine législature. Qui aura alors le courage d'imposer de nouvelles restrictions à la population?

De minister gaat uit van het magische getal van 134,5 miljard besparingen. De meeste maatregelen zullen pas voelbaar zijn vanaf 1 januari 2003, niet toevallig een verkiezingsjaar. Wij geven dit wetsontwerp een onvoldoende. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

Le ministre fonde sa politique sur le chiffre magique de 134,5 milliards de francs d'économies. La plupart des mesures ne produiront leurs effets qu'à partir du 1er janvier de l'année 2003 qui est, par le plus grand des hasards, une année électorale. Ce projet de loi ne nous donne pas satisfaction. (*Applaudissements sur les bancs du Vlaams Blok*)

01.05 Jacques Chabot (PS): De regering heeft zich er in haar federale beleidsverklaring toe verbonden een algemene hervorming van de personenbelasting uit te werken.

01.05 Jacques Chabot (PS): Le gouvernement s'est engagé, dans sa déclaration de politique fédérale, à élaborer une réforme générale de l'impôt des personnes physiques.

De parti socialiste is tevreden met deze tekst maar is voornamelijk bekommerd om het budgettaire aspect. Zo is het volgens bepaalde studies de vraag of de budgettaire marge de volgende jaren voldoende groot zal zijn om deze hervorming te kunnen verwezenlijken. Het is weliswaar zo dat dankzij het besparingsbeleid van de vorige regeringen en van de huidige bewindsploeg aanzienlijke marges werden vrijgemaakt en dat de economische voorwaarden gunstig zijn. Hoe lang zal die gunstige periode echter aanhouden? Gelukkig heeft de minister van Financiën ons gerustgesteld en wij vertrouwen op hem.

Sommigen hebben verklaard dat het geen echte hervorming betreft, maar enkel een paar rekenkundige wijzigingen met het oog op een herziening van de belastingschalen. Dat is wat simplistisch. Dit ontwerp houdt integendeel een echte hervorming in die rekening houdt met verscheidene eisen die wij hadden geformuleerd. Ik verwijs ter illustratie naar de consensus die werd bereikt over de fiscale neutraliteit ten aanzien van de samenlevingsvorm en het feit dat die hervorming kadert in de verdere uitbouw van een actieve welvaartsstaat, waarbij er naar wordt gestreefd dat de belastingvermindering vooral ten goede komt aan mensen met een laag of gemiddeld inkomen.

Het nettoloon van de werknemers zal onmiddellijk verhogen en het invorderingsstelsel wordt menselijker.

Wij betreuen echter dat de vervangingsinkomens van het belastingkrediet worden uitgesloten, dat de afschaffing van de percentages van 52,5 en 55% niet vergezeld gaat van een herziening van de belasting op stock options en bovenwettelijke voordelen en ten slotte, dat in het kader van de hervorming geenszins op een administratieve vereenvoudiging wordt aangestuurd.

Wij zullen voor deze degelijke hervorming stemmen en hopen dat in de huidige zittingsperiode ook nog werk zal worden gemaakt van andere fiscale dossiers, zoals de Tobintaks. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.06 **Gérard Gobert** (ECOLO-AGALEV): De fiscaliteit, die een complex beleidsinstrument is, moet niet alleen rendabel en herverdelend zijn, maar moet ook een stimulerend effect sorteren. De groenen willen de fiscaliteit herbekijken. Wij willen niet alleen een meer rechtvaardige en sociale fiscaliteit (die inzonderheid rekening houdt met de kinderen), maar tevens een fiscaliteit die milieubewuster is (die concreet de duurzame ontwikkeling bevordert) en met meer eerbied voor

Le parti socialiste est satisfait du texte qui nous est aujourd'hui proposé, mais notre préoccupation première est d'ordre budgétaire. En effet, selon certaines études, la question se pose de savoir si les marges de manœuvre seront suffisantes dans les prochaines années pour réaliser cette réforme. Certes, la rigueur budgétaire des gouvernements précédents ainsi que celle de l'actuelle équipe ont permis de dégager des marges importantes et les circonstances économiques sont favorables. Ceci dit, combien de temps va durer cette éclaircie ? Heureusement, le ministre des Finances nous a rassuré et nous lui faisons confiance.

Certains ont prétendu qu'il ne s'agissait pas d'une réforme à proprement parler, mais uniquement de modifications arithmétiques visant simplement à revoir des barèmes. C'est un jeu réducteur.

Ce projet est, au contraire, une véritable réforme qui rencontre plusieurs de nos exigences. J'en veux pour exemple le consensus obtenu en matière de neutralité fiscale par rapport au choix de vie ainsi que le fait que cette réforme s'inscrit dans la perspective du développement d'un État social actif soucieux de faire bénéficier en priorité de l'allègement de l'impôt les personnes à faibles ou moyens revenus.

Le salaire poche des travailleurs sera immédiatement augmenté et le système de recouvrement est humanisé.

Nous regrettons cependant que les revenus de remplacement soient exclus des crédits d'impôt, que la suppression des taux de 52,5 et 55% ne s'accompagne pas d'une révision de la fiscalité des stock-options et des avantages extralégaux et, enfin, que rien n'aille dans le sens d'une simplification administrative.

Nous voterons en faveur de cette bonne réforme et espérons que cette législature verra traiter d'autres dossiers fiscaux, comme la taxe TOBIN, notamment. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.06 **Gérard Gobert** (ECOLO-AGALEV): Instrument politique complexe, la fiscalité doit être rentable, redistributive et incitative. Pour nous, écologistes, il s'agit de reconstruire la fiscalité. Nous voulons une fiscalité plus juste et plus sociale (prenant notamment en compte les enfants), plus écologique (s'engageant concrètement dans la voie du développement durable) et plus respectueuse des choix de vie personnels de chacun.

eenieders persoonlijke levenskeuze.

Dit project verwoordt sommige van onze prioriteiten. Het belastingkrediet voor de lage inkomens zal de ongelijkheden verkleinen en komaf maken met de werkloosheidsvallen.

Deze maatregel heeft enkel betrekking op de werknemers en de zelfstandigen, maar ruim 80% van de belastingplichtigen zal de wijzigingen van de belastingsschalen genieten.

Het vrijgesteld gedeelte voor gehuwden zal worden gelijkgeschakeld met het vrijgesteld gedeelte voor alleenstaanden, de vermindering voor vervangingsinkomens zal individueel worden toegekend en de inkomens uit kapitaal en de inkomens uit arbeid zullen afzonderlijk worden belast. Men zal meer rekening houden met de kinderen bij de berekening van de belasting. Tevens zullen de investeringen die tot doel hebben energie te besparen worden aangemoedigd.

De afschaffing van de twee hoogste tarieven voor de personenbelasting mag dan al betreurenswaardig zijn, toch is de balans over het geheel genomen positief. De hervorming van de personenbelasting is echter maar één element van het dossier. De ecobonussen hebben tot doel het leefmilieu te beschermen en dienaangaande werd een politiek akkoord bereikt. De hervorming van de vennootschapsbelasting voorziet in een daling van het nominaal tarief, die moet kaderen in een budgettaire nuloperatie.

De komende maanden zullen nog andere beslissingen moeten worden genomen, onder meer over een belasting op broeikasgassen, de zogenaamde korven in de personenbelasting (waarover de Hoge Raad van Financiën thans een studie uitvoert), een belasting op speculatieve geldstromen en de variabilisering van de verkeersbelasting voor auto's.

Kortom, het eerste grote belastingdossier dat nu in een wettekst gegoten wordt, kan op onze steun rekenen. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.07 Fientje Moerman (VLD): Dat de heer Gobert de afschaffing van de hoogste marginale aanslagvoeten betreurt, kan mijn goedkeuring niet wegdragen. Het is toch onmiskenbaar zo dat de belastingdruk in België nu eenmaal hoog ligt, merkkelijk boven het Europese gemiddelde. Hoge belastingen op arbeid zijn nefast op heel wat vlakken. Er is dan ook nood aan een hernieuwde fiscaliteit. Het wetsontwerp dat we nu bespreken wil zo'n hervorming realiseren. Dit ontwerp steunt op vier pijlers: het arbeidsvriendelijker maken van de fiscaliteit, het levenskeuze-neutraal maken van de

Ce projet traduit certaines de nos priorités. Le crédit d'impôt pour les bas revenus réduira les inégalités en supprimant les pièges à l'emploi.

Si cette disposition ne s'adresse qu'aux salariés et aux indépendants, il faut souligner que plus de 80% des contribuables bénéficient des modifications des tranches d'imposition.

La quotité exemptée des mariés sera alignée sur celle des isolés, la réduction pour revenus de remplacement sera accordée individuellement et l'on taxera séparément les revenus du capital et ceux du travail. Les enfants seront mieux pris en compte dans le calcul de l'impôt. Et l'on encourage les investissements économisant l'énergie.

Si la suppression des deux taux les plus élevés de l'IPP est regrettable, le bilan est donc globalement positif. Mais la réforme de l'IPP n'est qu'un élément du dossier. Les écobonis visent à protéger l'environnement et un accord politique est intervenu à ce sujet. Quant à la réforme de l'impôt des sociétés, elle prévoit une baisse du taux nominal qui doit s'opérer dans un cadre budgétaire neutre.

D'autres décisions devront également être prises dans les mois qui viennent, telles la taxation des gaz à effet de serre, les corbeilles à l'IPP (au sujet desquelles le Conseil supérieur des Finances mène actuellement une enquête), la taxation des flux financiers spéculatifs et la variabilisation des taxes de circulation sur les véhicules automobiles.

Bref, ce premier grand dossier fiscal traduit en texte législatif bénéficie de notre soutien. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.07 Fientje Moerman (VLD): Je ne comprends pas que Monsieur Gobert déplore la suppression des taux d'imposition marginaux les plus élevés. Chacun sait qu'en Belgique, la pression fiscale est forte et largement supérieure à la moyenne européenne. Or, une pression fiscale excessive sur les revenus du travail est néfaste à de nombreux égards. Il est donc temps que nous réformions notre fiscalité. Tel est le but du présent projet de loi. Il prévoit d'alléger la pression fiscale sur les revenus du travail, de supprimer les discriminations fiscales fondées sur les choix de vie, de mieux tenir compte

fiscaliteit, het anders in rekening brengen van het element kinderlast en het vergroenen van de fiscaliteit.

Ik behandel eerst de maatregelen die de fiscale druk op arbeid verlagen. Het netto inkomen van laaggeschoolden wordt opgetrokken. Er komt een terugstortbaar belastingkrediet. Dit instrument bevordert de werkgelegenheid en bestrijdt de armoede. Het belastingkrediet heeft betrekking op activiteiteninkomsten, zowel van loontrekkenden als zelfstandigen. Het barema voor de forfaitaire beroepskosten wordt verhoogd. De druk op de middelgrote inkomens wordt verlaagd door een aanpassing van de barema's. De twee hoogste marginale tarieven, die aanzetten tot spitstechnologie of vlucht naar het buitenland, worden afgeschaft. De hoogste aanslagvoet wordt dus 50 procent.

Daarnaast zijn er een aantal maatregelen op het vlak van de mobiliteit: werknemers worden ertoe aangezet voor woon-werk-verkeer een ander vervoermiddel dan de wagen te gebruiken, werkgevers worden ertoe aangezet gemeenschappelijk vervoer te organiseren.

Dit ontwerp wil de fiscaliteit levenskeuze-neutraal maken. De fiscaliteit moet zich nu eenmaal aanpassen aan de maatschappelijke realiteit, die voortdurend evolueert. De groep "gehuwden" wordt ruimer gedefinieerd. Ook wettelijke samenwoners worden tot die categorie gerekend. Ook op het vlak van de beroepsinkomsten van gehuwden-in-ruimezin worden een aantal veranderingen doorgevoerd. Het element "cumulatie" wordt anders gedefinieerd.

Het ontwerp wil de discriminaties tussen mannen en vrouwen wegwerken, die tot dusver nog altijd in de fiscaliteit aanwezig waren. Dat de aanduiding gehuwde vrouw uit de belastingbrief verdwijnt, zullen heel wat vrouwen toejuichen.

Er wordt beter rekening gehouden met de kinderlast, ook voor lagere inkomens. Het grensbedrag van de bestaansmiddelen om ten laste te zijn wordt aangepast. De aanvullende vermindering voor eenoudergezinnen is eveneens positief. De energiebesparing in de woonsector wordt bevorderd met maatregelen voor in totaal 1,5 miljard frank.

de la « charge d'enfants » et d'instaurer une fiscalité plus écologique.

J'évoquerai d'abord les mesures destinées à alléger la pression fiscale sur les revenus du travail. Le revenu net des personnes peu qualifiées sera augmenté. Un crédit d'impôt remboursable sera instauré afin de promouvoir l'emploi et de lutter contre la pauvreté. Il vaudra tant pour les salariés que pour les indépendants. Le barème des frais forfaitaires professionnels sera également augmenté. La pression sur les revenus moyens sera réduite grâce à une adaptation des barèmes. Les deux taux d'imposition marginaux les plus élevés, qui encouragent le recours aux technologies de pointe ou favorisent la fuite des capitaux vers l'étranger, sont supprimés. Le taux d'imposition maximum ne dépassera donc pas 50 pour cent.

Un certain nombre de mesures sont également prévues en matière de mobilité : elles visent, d'une part, à inciter les travailleurs à utiliser un autre moyen de transport que la voiture pour se rendre au travail et, d'autre part, à encourager les employeurs à organiser des transports collectifs.

Le présent projet vise à faire en sorte que le choix de vie des contribuables n'ait aucune incidence sur leur situation fiscale. Nous considérons que la fiscalité doit s'adapter aux réalités sociales, qui sont en évolution constante. Nous avons donné une définition plus large à la notion de "personnes mariées" dans la mesure où nous y avons notamment inclus les cohabitants légaux. Nous avons d'autre part apporté certains changements sur le plan des revenus professionnels des personnes mariées au sens large du terme. Enfin, nous avons défini autrement la notion de "cumul".

Le présent projet vise à supprimer les discriminations entre les hommes et les femmes qui subsistent dans notre fiscalité. J'ajouterai que de nombreuses femmes se réjouiront de voir que la notion de "femme mariée" n'apparaîtra plus dans la déclaration de revenus.

La charge d'enfants est mieux prise en compte, y compris pour les revenus moins élevés. Le plafond des moyens d'existence pour être considéré comme personne à charge est adapté. La diminution complémentaire pour les ménages monoparentaux constitue également un élément positif. Les économies d'énergie dans le secteur du logement sont encouragées par le biais de mesures qui portent au total sur un montant de 1,5 milliard.

Ik kom tot de effecten van de hervorming. Daarbij moet rekening worden gehouden met de maatregelen die deze regering vroeger al nam. Ik denk bijvoorbeeld aan de herindexering van de belastingschalen en de gefaseerde wegwerking van de crisisbijdrage. Het gaat om 11,4 miljard in 1999 en 24,5 miljard in 2000.

01.08 Dirk Pieters (CVP): Welke maatregel nam deze regering om de belastingschalen te herindexeren?

01.09 Fientje Moerman (VLD): Die discussie is al regelmatig gevoerd in de commissie voor de Financiën. De heer Pieters kan toch niet ontkennen dat het onder deze regering is dat de herindexering van de belastingschalen werkelijk wordt doorgevoerd, ook al is de principesbeslissing nog onder de vorige regering genomen.

01.10 Dirk Pieters (CVP): Neen! Alle beslissingen zijn al onder de vorige regering genomen. Deze regering heeft ter zake nauwelijks enige verdienste.

01.11 Minister Didier Reynders (Nederlands): Ik weet dat de CVP altijd op dezelfde nagel blijft kloppen.

We moeten nu elk jaar een nieuwe beslissing nemen inzake de bedrijfsvoorheffing en de herindexering van de fiscale barema's. Dat was onder de vorige regering niet het geval.

De vorige regering heeft inderdaad de beslissing genomen tot herindexering, maar wel slechts enkele weken voor de verkiezingen van 1999. De fiscale impact hiervan is eigenlijk niet zo heel groot. De CVP heeft kritiek op het feit dat we nu een hervorming doorvoeren met een impact van heel veel miljarden op enkele jaren voor de volgende verkiezingen. Onder de vorige legislatuur – met de CVP – werd een fiscale beslissing genomen vlak voor de verkiezingen. Dat is het verschil!

01.12 Dirk Pieters (CVP): Wij stemmen vandaag een wet die slechts vanaf 2002 effect zal ressorteren. De minister blijft echter de pluim van de herindexering van de belastingschalen op zijn hoed steken.

01.13 Minister Didier Reynders (Nederlands): Elk jaar moeten we een nieuw KB uitvaardigen voor de herindexering van de belastingschalen.

J'en arrive à présent aux effets de la réforme. Il convient de tenir compte dans ce cadre des mesures que ce gouvernement a déjà prises par le passé. Je songe notamment à la réindexation des barèmes fiscaux et à la suppression progressive de la cotisation de crise. Ces mesures portent sur un montant de 11,4 milliards en 1999 et de 24,5 milliards en 2000.

01.08 Dirk Pieters (CVP): Quelles mesures ont été prises par ce gouvernement pour réindexer les barèmes fiscaux ?

01.09 Fientje Moerman (VLD): Cette discussion s'est déjà régulièrement déroulée en commission des Finances. M. Pieters ne peut quand même pas nier que ce gouvernement concrétise véritablement la réindexation des barèmes fiscaux, même si la décision de principe avait été prise sous le gouvernement précédent.

01.10 Dirk Pieters (CVP): Non ! Toutes les décisions ont été prises sous le précédent gouvernement. Le gouvernement actuel n'a guère de mérite.

01.11 Didier Reynders , ministre (en néerlandais) : Je n'ignore pas que le CVP continue toujours à enfoncer le même clou.

Désormais, nous devons prendre, chaque année, une nouvelle décision en matière de précompte professionnel et de réindexation des barèmes fiscaux, ce qui n'était pas le cas sous le gouvernement précédent.

Le précédent gouvernement avait, en effet, décidé de procéder à une réindexation mais cette mesure fut prise quelques semaines avant les élections de 1999. En fait, l'incidence fiscale de cette mesure n'est pas très importante. Le CVP critique le fait que nous procédons maintenant à une réforme, représentant de nombreux milliards de francs, plusieurs années avant les prochaines élections. Au cours de la précédente législature, le gouvernement – avec le CVP – avait pris une décision en matière fiscale juste avant les élections ! Voilà toute la différence.

01.12 Dirk Pieters (CVP): Nous devons aujourd'hui nous prononcer sur un projet de loi qui ne sortira ses effets qu'en 2002. Le ministre continue cependant à s'adjuger le mérite de la réindexation des barèmes fiscaux.

01.13 Didier Reynders , ministre (en néerlandais) : Chaque année, nous devons promulguer un nouvel arrêté royal portant sur la réindexation des

barèmes fiscaux.

01.14 Fientje Moerman (VLD): Het totale bedrag van al die maatregelen zal op jaarbasis 80 miljard kosten. De personenbelastingen zullen met tien procent dalen. Daarnaast is er nog de afschaffing van de crisisbelasting. Dat alles zal de economie een stimulans geven. Het BBP zal met zowat acht procent groeien zodat er een echt terugwinningseffect is. De VLD zal dit ontwerp steunen.

De vergadering wordt gesloten om 12.55 uur.

Volgende vergadering woensdag 4 juli 2001 om 14.30 uur.

01.14 Fientje Moerman (VLD): Le montant total des mesures coûtera 80 milliards de francs sur une base annuelle. L'impôt des personnes physiques baissera de 10%. En outre, il a été décidé de supprimer la cotisation de crise. L'ensemble de ces mesures permettra de stimuler l'économie. Le PIB devrait enregistrer une croissance d'environ 8%, ce qui permettrait d'obtenir un véritable effet retour. Le VLD soutiendra donc ce projet. (*Applaudissements*)

La séance est levée à 12.55 heures.

Prochaine séance le mercredi 4 juillet 2001 à 14.30 heures.